

Handläggare: Marie Janemar
Telefon: 08-508 18 049
Pär Dahlqvist
Telefon: 08-508 18 118

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2011-02-17

Årsredovisning och bokslut för 2010

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner årsredovisning och bokslut för 2010.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar årsredovisning med bokslut till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden hemställer hos kommunstyrelsen om ombudgetering av medel för strandpromenaden Drevviken om 2,2 mnkr.
4. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Sammanfattande analys

Inledning

Farsta stadsdelsförvaltning har i stort uppnått årets mål för nämnden. Utifrån detta bedömer förvaltningen att årets måluppfyllelse bidrar till att kommunfullmäktiges inriktningsmål och Vision-2030 uppnås. Enligt anvisningarna ska förvaltningen under mål för verksamhetsområdet bedöma om förvaltningens arbete helt, delvis eller ej bidraget till att målen uppfyllts. Enligt samma skala bedöms också måluppfyllelsen av nämndmålen. Under respektive mål för verksamhetsområdet ges en kortfattad beskrivning av vad som genomförts under året. Nedan redovisas ett urval av årets verksamhet under respektive inriktningsmål.

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök

Förvaltningen fortsätter att vara en aktiv part i utvecklingen av det lokala näringslivet. Under året har arbetet med företagen i Larsboda varit framträdande.

Antalet hushåll som beviljats försörjningsstöd ökade först något under första halvåret för att sedan minska och hamna på en lägre nivå än föregående år. Utvecklingsarbetet inom handläggningen av försörjningsstöd har gett ett gott resultat. Analysen och utvecklingsarbetet enligt metoden Lean har medfört förbättringar. Mycket nytänkande har kommit från medarbetarna inom enheten. Inriktningen för handläggningen är att ge de sökande ett individuellt anpassat stöd som medför att de kan bli självförsörjande.

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Brukarundersökningen inom förskolan visade att föräldrarna var generellt mindre nöjda med verksamheten jämfört med tidigare år. Det finns stora skillnader vad gäller resultaten både mellan de olika förskoleområdena och mellan olika förskolor i respektive område. De sämsta resultaten gällde kommunikation och samverkan med förskolan. Föräldrarna efterfrågar möjligheter att få bättre insyn i det pedagogiska arbetet och att få vara delaktiga i förskolornas utvecklingsarbete. Inom förskoleområdet pågår och planeras fler insatser för att öka föräldrarnas nöjdhet.

För att öka servicen till föräldrarna och effektivisera förskolepersonalens administrativa arbete utvecklar Farsta och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltningar med medel från e-tjänstprogrammet en förskoleportal. I oktober 2010 driftsattes den första versionen av Förskoleportalen på två pilotförskolor, förskolan Marievik i Hägersten/Liljeholmen samt förskolan Regnbågen i Farsta.

För att ta reda på ungdomars syn på fritidsverksamheten i dag och i framtiden genomfördes ungdomsrådslag på alla fritidsgårdar. Rådslagen genomfördes utifrån en dialogmodell. Rådslagen har resulterade bland annat i att åldersgränsen på de lokala fritidsgårdarna nu är år 6-9 i grundskolan samt att fritidsgården Tuben i

centrala Farsta är öppen för år 9 i grundskolan till år 3 på gymnasieskolan. Insatser har också gjorts för att få fler flickor till fritidsgårdarna. Sammantaget har intresset för verksamheten ökat bland ungdomarna.

Med stöd av stimulansmedel från socialstyrelsen drivs projekt "socialt innehåll för äldre i Farsta". En rad aktiviteter har erbjudits inom projektets ram under 2010. Exempel på detta är till Café Alma, i Centrumkyrkan, har seniorer bjudits in till träffar, på fritidsgården Västboda har caféverksamhet och gymnastik erbjudits och på Edö filmklubb" har boende och utomstående bjudits in till filmvisning. Samverkan med frivilligorganisationer och volontärer fortsätter att utvecklas genom att bland annat anordna "frivilligas dag" och volontärsrekryteringar.

Mat och måltidssituationen har fortsatt att vara i fokus under året. En kostekonom har i samverkan med personalgrupperna tagit fram och diskuterat handlingsplaner och utarbetat en kostpärm. Området behöver ytterligare förbättras och starkt fokus kommer vara på mat och måltidssituationen även nästa år.

En befattning som anhörigkonsulent har inrättats. Förutom enskilda stödsamtal, hembesök och aktiviteter i samverkan med Enskede-Årsta-Vantörs och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har anhörigkonsulenten erbjudit handledning för personal i samband med avlösning i hemmet, arrangerat utflykter, samverkat med vårdcentraler och provat en ny arbetsmodell för anhörigstöd.

Enheten för vuxna/socialpsykiatri har haft kontakt med ett ökat antal personer med missbruksproblematik. Enhetens verksamheter har utvecklats vilket bekräftades av en undersökning som Sveriges Kommuner och Landsting i samarbete med Socialstyrelsen genomfört under året. Vid sk "Öppna Jämförelser" av missbrukarvården i landets samtliga kommuner och stadsdelar kom Farsta på en framträdande plats. Undersökningen tog upp frågor om delaktighet, kunskap, samarbete, tillgänglighet m m.

Förvaltningen har ett projekt för att utveckla metoder och insatser för gruppen äldre personer med psykiska funktionsnedsättningar. Projektet stöds av äldreförvaltningen och får medel från socialstyrelsen. Den första fasen i denna pilotstudie innebär att en grupp boendestödjare vid förvaltningens boendestödsenhet börjat söka upp ett antal personer som tillhör målgruppen och boende i stadsdelen Hökarängen för att motivera och erbjuda stöd. Projektet kommer att pågå ett år.

Under året har en ny kompletterande verksamhet startats på Hökarängsplan. Bland de som vistas där finns en grupp missbrukare som har upplevts som ett störande inslag. Under sommaren har de regelbundet kontaktats av en socialsekreterare med uppdrag att arbeta uppsökande. En enkel kaffeservering på torget har utgjort en bas för verksamheten som bland annat syftar till att motivera dessa personer att besöka dagverksamheten Porten. Arbetet och kaffeserveringen har genomförts i samarbete med personal från Söderledskyrkan i Hökarängen. Förvaltningen har efter sommarens erfarenheter utökat det fältförlagda arbetet i nära samverkan med

kyrkan. Detta uppsökande arbete och andra insatser för hemlösa och missbrukare har finansierats med extra medel från centrala medelsreserven.

Enligt förvaltningens strategi för förebyggande arbete inom barn- och ungdomsverksamheten ska stödinsatser på hemmaplan utvecklas. Under året har Tallkrogens Hus startats i syfte att kunna erbjuda ett boende i närområdet för ungdomar som har insatser eller ska slussas tillbaka hem från en institutionsvistelse. Stödet formas individuellt och en coach hjälper dem att hitta vägar till utbildning och/eller sysselsättning.

Vid Farsta gruppboende har ett arbete inletts för att skapa en så kallad terapeutisk trädgård. Syftet är att kunna erbjuda de boende möjlighet till olika former av stimulerande utevistelser i närmiljön. En landskapsarkitekt har ritat ett förslag hur trädgården ska utformas. Bidrag till trädgården har beviljats från Danellii stiftelse. Förutom egen finansiering bidrar också kyrkan med medel.

Arbetet med att minska sjukfrånvaron fortsätter att vara framgångsrikt. Sjukfrånvaron ligger nu på 5,9 % mot 7,7 % 2009. Framgångsfaktorer är ett systematiskt uppföljningsarbete med kort- och långtidssjukskrivna, ett förebyggande hälsoarbete, insatser för att öka delaktighet och inflytande samt chefsutveckling. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Skarpnäck, Hässelby-Vällingby, Spånga- Tensta, Rinkeby- Kista och Upplands Väsby kommun har förvaltningen fått beviljat 23,9 mnkr från ESF- rådet till projektet " Hälsa och verksamhet". Stadens personalstrategiska avdelning är projektets formella ägare. Projektet syftar till att skapa effektiva, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Bokslutet för 2010 visar ett resultat om 4,2 mnkr före resultatöverföringar och 7,1 mnkr efter. Årets resultat motsvarar 0,58 procent av driftbudgeten. Förvaltningen för över -2,9 mnkr från årets resultat till resultatfonden. Fonden uppgår då till 6,0 mnkr. Överskott finns främst inom förskoleverksamhet och ekonomiskt bistånd. Underskott finns inom verksamhetsområdena äldreomsorg samt individ och familjeomsorg för barn och unga. Förvaltningen arbetar aktivt med att använda tilldelade resurser utifrån ett kundperspektiv på ett effektivt sätt. Detta sker bland annat genom Lean- genomgångar och ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande.

NÄMNDENS ARBETE UNDER ÅRET

Stadsdelsnämndens sammansättning 2010

Under 2010 har Farsta stadsdelsnämnd haft följande sammansättning.

ordinarie ledamöter

Birgitta Holm (m) *ordförande*
Gunnar Sandell (s) *vice ordförande*
Arne Fredholm (m)
Peter Lundberg (m)
Lennart Isacson (m)
Roland Bjurström (m)
Vladan Bošković (fp)
Bertil Fredriksson (kd)
Karin Lekberg (s)
Juan Carlos Cebrian (s)
Anita Fehrström (s)
Mats E P Lindqvist (mp)
Malin Larsson (v) t o m 3 maj
Inger Stark (v) fr o m 3 maj

ersättare

Leif-Åke Andersson (m)
Elin Stenblom (m)
Ann-Louise Ebérus (m)
Marie-Louise Gudmundsson (m)
Lisbeth Crabo Ljungman (m)
Hans Strömberg (m) fr o m 22 februari
Thomas Bäcklin (fp)
Tuula Karlsson (s)
Harry Wikner (s)
Godfrey Etyang (s)
Eva Gustafson (s)
Sebastian Sandström (mp)
Inger Stark (v) t o m 3 maj
Susanna Brolin (v) fr o m 3 maj

Nämnden har under verksamhetsåret genomfört tretton protokollförda sammanträden. Tio av dem har föregåtts av ett Öppet forum där allmänheten har kunnat ställa frågor och diskutera med de förtroendevalda. Öppet forum besöktes av tjugo medborgare vid de två tillfällena då nämnden behandlade detaljplaneärendena och av i snitt tre medborgare vid övriga tillfällena.

I anslutning till frågestunden har olika verksamheter och satsningar presenterats vid sex tillfällena. Presentationerna har gällt byggnation vid Larsboda strand, parkinvesteringar och utbyggd strandpromenad vid Magelungen, uppföljning av försörjningsstödet för 2009, felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd (FUT), effektivare arbetssätt med lean-metoden samt projektet Verksamhet och hälsa vid Edö vård- och omsorgsboende.

Exempel på ärenden som har behandlats under året

Varje år behandlar nämnden verksamhetsplan och budget, tertialrapporter, årsredovisning och bokslut. Därutöver har bland annat följande ärenden och ämnen behandlats under 2010.

- Kvalitetsgarantier för verksamheterna
- Nomineringar till stadens kvalitetsutmärkelse
- Utbyggnad av strandpromenad vid Hökarängsbadet
- Upprustning av lekplats i Svedmyra
- Rapport från de kommunala förskolorna
- Utbildningsnämndens inspektion av förskolorna

- Förskolornas brukarenkäter
- Förskolornas kvalitetsredovisning
- Lokalförsörjning för förskolan
- Redovisning av sommarkollo
- Redovisning av sommarjobb
- Ungdomsrådslag och enkät om Farstas fritidsverksamhet
- Aktivitetshus i Farsta
- Ny lokal för verksamheten EMMA-Träff och start av stödboende för ungdomar
- Stadsrevisionens rapport om öppenvårdsinsatser för barn och unga
- Uppföljningar och åtgärdsplaner inom äldreomsorgen
- Brukarundersökningar inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden
- Brukarundersökning inom äldreomsorgens beställarenhet
- Kartläggning av hälso- och sjukvårdsinsatser i särskilda boendeformer för äldre
- Sammanställning av avvikelser i hälso- och sjukvården
- Anmälningar om missförhållande enligt Lex Sarah
- Äldreombudsmannens årsrapport
- Äldreomsorgsinspektörernas årsrapport
- Äldrecentrums rapport Träffpunkt för mig?
- Inrättande av ett näringslivsråd
- Jobbtorg – årsredovisning
- Stadsrevisionens rapport om Jobbtorg
- Brukarundersökningar inom avdelningen för vuxna
- Funktionshinderinspektörernas granskning av daglig verksamhet och sysselsättning
- Brukarundersökning inom socialpsykiatri i Stockholm
- Folköls- och tobakstillsynen 2009
- Ansökningar hos andra myndigheter om projektmedel
- Redovisningar av pågående och avslutade projekt
- Föreningsbidrag
- Kulturbidrag till föreningar

Remisser

- Program för Larsboda Strand
- Detaljplan för Ullerudsbacken i Farsta strand
- Upprustning och modernisering av Farsta sim- och idrottshall
- Riktlinjer för samverkan mellan skola och socialtjänst för barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa
- Gemensam värdegrund för äldreomsorgen
- Anhörig- och närståendepolicy för äldreomsorgen
- Riktlinjer för handläggning av ärenden inom äldreomsorgen

- Ändrade riktlinjer för köhanteringen vid vård- och omsorgsboenden
- Ändrade riktlinjer för ekonomiskt bistånd
- Ändring av stadens basnyckeltal
- Översyn av resursfördelningssystemet för stöd och service till personer med funktionsnedsättning
- Ändrade riktlinjer för folköls- och tobakstillsynen i Stockholm
- Ändring i STAN-programmet (Stockholms tobaks-, alkohol- och narkotika-politiska program)
- Åtgärdsplan för nationella minoriteter och minoritetsspråk
- Romers rätt – en strategi för romer i Sverige (SOU 2010:55)
- Gränslandet mellan sjukdom och arbete (SOU 2009:89)
- Motion (v) om fler grönområden för en bättre folkhälsa
- Skrivelse (s) om bostadslösa barnfamiljer i Stockholm
- Yttrande om Stadsrevisionens årsrapport 2009 för Farsta stadsdelsnämnd
- Yttrande om Stadsrevisionens rapport om stadens upphandlingsverksamhet

Upphandlingar

- Sjuksköterskeinsatser kvällar och nätter inom Edö vård- och omsorgsboende
- Matlådor i äldreomsorgen och stöd och service till personer med funktionsnedsättning
- Tvättservice inom äldreomsorgen och städ och service till personer med funktionsnedsättning
- Städtjänster
- Ramavtal för städtjänster i enskilda hem

Under året har sexton skrivelser lämnats in av partier i nämnden. En skrivelse var ett svar från majoriteten på en fråga från oppositionen. Övriga har antingen lagts till handlingarna av nämnden eller beretts av förvaltningen och besvarats av nämnden. Dessutom har fem skrivelser som lämnades in under 2008 och 2009 besvarats under året. Två kvarstående skrivelser från 2009 kommer att besvaras under 2011.

Medborgarförslag

Sedan 2007 kan allmänheten lämna in medborgarförslag till nämnden. Under 2010 har elva medborgarförslag lämnats in, en minskning med sex jämfört med föregående år. Förslagen tar upp en rad olika ämnen, från förbättringar i den fysiska miljön och i de kommunala verksamheterna till insatser för att utveckla den lokala demokratin. Åtta av dem, samt även fem medborgarförslag från 2009, har besvarats under året. Återstående tre förslag kommer att besvaras under 2011. Sju av de besvarade förslagen har rört ansvarsområden som inte ligger inom förvaltningens ansvarsområde. I dessa fall har förvaltningen berett ärendet och lämnat synpunkter varefter nämnden beslutat om att skicka förslaget till ansvarig nämnd. Förvaltningen kommer under 2011 se över hur hanteringen av

medborgarförslag kan utvecklas. I detta ska bland annat ligga att förtydliga förvaltningens ansvarsområden så att förslagsställarna snabbare kommer i kontakt med rätt myndighet.

Sociala delegationen

Ärenden som rör enskilda personer behandlas oftast av den sociala delegation som nämnden utser i början av januari. Delegationen har under verksamhetsåret bestått av fem ledamöter och fyra ersättare och har genomfört tjugotvå protokollförda sammanträden.

Arne Fredholm (m)	ordförande
Harry Wikner (s)	vice ordförande
Leif-Åke Andersson (m)	ledamot
Vladan Bošković (fp)	ledamot
Anita Fehrström (s)	ledamot
Ann-Louise Ebérus (m)	ersättare
Bertil Fredriksson (kd)	ersättare
Mats E P Lindqvist (mp)	ersättare
Inger Stark (v)	ersättare

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Förvaltningen bidrar till måluppfyllelse genom att utveckla dialogen med det lokala näringslivet, system för uppföljning, informationen och kommunikation intern och extern. Vidare har risk- och sårbarhetsanalyser genomförts inom det strategiska utvecklingsarbetet.

Inom försörjningsstöd utvecklas metoder för att stötta och motivera arbetslösa sökande och de med ett långt beroende av försörjningsstöd. Ett helhetsperspektiv och samverkan extern och intern har visat sig framgångsrikt.

Inom arbetet med att skapa en hållbar livsmiljö med minskad påverkan på luft, mark och vatten har insatser genomförts för att nå resultat på lång och kort sikt. Exempel på detta är utbildning i ekokörning och seminarier kring effektivt resursutnyttjande. Målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis eftersom en del indikatorer, främst vad gäller energiförbrukning, inte uppnåtts.

Förvaltningen har erbjudit kulturupplevelser inom de egna verksamheterna och för de boende i Farsta. Fler arrangemang har skett i samverkan med föreningar och frivilligorganisationer.

För att Farsta ska upplevas som tryggt att bo och vistas i sker en kontinuerlig upprustning och skötsel av stadsdelsområdets parker och gångvägar. Vidare har en arbetsplan för minskad brottslighet och ökad trygghet tagits fram.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Näringslivsverksamhet

Farsta stadsdelsförvaltning har under året varit engagerad i utvecklingen av ett positivt företagsklimat i området. Förvaltningen finns representerad i Larsboda företagargrups möten som adjungerad ledamot med funktionen att informerar om vad som sker staden centralt och lokalt. Förvaltningen har i samverkan med fackförvaltningar medverkat till att synliggöra företagsområdet genom bland annat bättre uppskyltning vid av- och påfarter, bättre belysning och uppsnygning av området.

Det årliga mötet mellan representanter för näringslivet och stadsdelens politiker genomfördes inte som planerat under hösten. Mötet förläggs i stället framöver, på förslag från företagarna, till första kvartalet på året.

Under året deltog förvaltningen i ett antal evenemang i stadsdelsområdet. I samband med den årliga BRÅ-dagen under hösten informerade entreprenörer från företagsgruppen om Farsta företagsområde. Arbetsförmedlingen, Farsta

gymnasium och Farsta hotell och konferens deltog med information om sina verksamheter. I samband med StockholmLove2010 och kronprinsessans bröllop var förvaltningen värd för olika evenemang i centrum med bland annat lokala och nationella artister. Lokala entreprenörer levererade bröllopstårta till förvaltningens samtliga verksamheter. I september fyllde Farsta centrum femtio år och förvaltningen medverkade i planeringen av festligheterna tillsammans med Kulturförvaltningen och Atrium-Ljungberg. Sammantaget har evenemangen medfört positiv uppmärksamhet för Farsta.

Förvaltningen har initierat kontinuerliga möten mellan polis, vuxenhet, systembolag och fastighetsägare för samordning av insatser kring det synliga missbruket i centrum. Syftet är dels att missbrukarna ska få stöd och dels att besökare ska uppleva centrum tryggt och trivsamt.

Strategiskt säkerhetsarbete

Risk- och sårbarhetsanalys har utförts av verksamheterna äldreomsorg och förskolor. De scenarier som förvaltningen arbetat med är extrem värmebölja och avbrott i telekommunikationerna. Resultatet kommer att tillsammans med övriga stadsdelsförvaltningars och bolags analyser sammanställas av stadsledningskontoret och ligga till grund för en stadsövergripande manual för extraordinära händelser. Förvaltningen har inte upprättat en lokal utbildningsplan för säkerhetsarbetet under året. Planen kommer färdigställas i början av 2011.

Uppföljning

Förvaltningen har under en längre tid utvecklat olika metoder och former för att följa upp verksamheten. Förutom de uppföljningar som görs genom stadens ledningssystem har förvaltningsledningen 2 gånger om året dialogmöten med varje enhetschef tillsammans med arbetsplatsombud. Vid avdelningen för vuxna genomför avdelningschefen 6-8 resultatdialoger med varje enhetschef per år. Vid resultatdialogen diskuteras verksamhetens resultat och utveckling samt chefsrollen.

På uppdrag av äldrenämnden genomför förvaltningen verksamhetsuppföljning enligt fastställd mall av såväl enskilt som kommunalt drivna enheter inom äldreomsorgen. Resultatet av uppföljningarna blir ytterligare ett underlag till dialog med förvaltningens enhetschefer inom äldreomsorgen.

Senaste året har särskilt formerna för uppföljning av enheter som på förvaltningens uppdrag drivs på entreprenad, varit i fokus. Någon tid efter att avtalet börja gälla träffas stadsdelsdirektör, berörd avdelningschef och entreprenör för att gå igenom avtalet. Detta för att tidigt reda ut eventuella oklarheter och tolkningar av avtalet. En uppföljningsgrupp följer sedan årligen upp verksamheten utifrån förfrågningsunderlag, anbud och avtal. I samband med detta görs också en seriositetskontroll. Vid behov begärs åtgärdsplaner in. Stadsdelsdirektör, berörd avdelningschef och entreprenör har ett årligt möte där uppföljningens resultat diskuteras. Förvaltningen gör förutom detta besök, anmälda och oanmälda, för att

löpande se hur verksamheten bedrivs. Sammantaget är syftet att i god dialog med entreprenörerna utveckla en verksamhet med hög kvalitet. I årets uppföljningar har förvaltningen särskilt följt upp att de mervärden som entreprenörens angivit i sitt anbud också verkställs. Resultatet kommer redovisas för nämnden i särskild ordning.

Information

Förvaltningens kommunikation ska vara strategisk, planerad, aktiv och framåtsträvande. Den sker med utgångspunkt ur stadens styrdokument för kommunikation och stadsdelsförvaltningens kommunikationspolicy.

Informationen i Jämför Service på stadsdelsförvaltningens webbplats har utvecklats och förbättrats. Enheterna presenteras på ett tydligt och strukturerat sätt i text och bild. Det bidrar till att underlätta för intresserade att ta del av och jämföra informationen. Ytterligare material som till exempel foldrar, informationsblad och kvalitetsgarantier finns också tillgängliga tillsammans med fakta om enheterna och resultat från brukarundersökningar, i de fall där det genomförts.

Nyheter och goda exempel kommuniceras tillsammans med fakta och viktiga beslut internt och externt. Kommunikationen sker främst genom webbplats, intranät, annonsering och nyhetsblad. Förvaltningen annonserar i lokaltidningen Mitt i Söderort och i stadsdelsområdets nystartade lokaltidning Magasin Farsta.

Riktlinjer och organisationsbeskrivning för användandet av sociala medier som kommunikationskanal har tagits fram. Sedan november 2010 använder fritidsgården Tuben Facebook för kommunikation med sin målgrupp och har upparbetat en organisation med redaktion och ansvarsfördelning enligt riktlinjerna.

Intranätet och det personliga mötet är två viktiga kontaktytor för intern kommunikation. I det interna nyhetsbladet "Farsta Aktuellt" får stadsdelsförvaltningens medarbetare information om sådant som är aktuellt i förvaltningen och information från verksamheterna. I varje nummer lyfts exempel på bra arbetssätt fram. Nyhetsbladet ges ut fyra gånger per år.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	34,3 %	34 %	33 %	2010

NÄMNDMÅL:

Antalet alternativa utförare ska öka.

● Uppfylls helt

NÄMNDMÅL:

Förvaltningen ska ha ett gott samarbetsklimat med det lokala näringslivet.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Det lokala näringslivet bjuds in till en dialog med politiker och förvaltning.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Näringslivet har framfört att de helst vill ha detta möte under våren efter storhelgerna. Förvaltningen kommer därför bjuda in till ett möte i början av 2011.

☒ En samverkansgrupp arbetar med fortsatt utveckling av Farsta centrum inom ramen för Söderortsvisionen.	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Projektgruppen Farsta Large har under året arbetat med utveckling av centrum. Arbetet fortsätter i andra konstellationer.

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens kommunikation ska vara strategisk och aktiv.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Enheterna ska presenteras på ett tydligt och strukturerat sätt på stadens webbplats i "Jämför service". Presentationen ska uppdateras löpande.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Informationen har utvecklats och strukturerats enligt plan

NÄMNDMÅL:

Utförare av omsorg ska hålla ställda kvalitetskrav.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Kvaliteten i verksamheten följs upp systematiskt.	2010-01-01	2010-11-30	

Kommentar:

Planerade uppföljningar har skett enligt plan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kvalitetskrav i respektive ingånget ☒ avtal ska ingå i uppföljningsmaterialet.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Kvalitetskraven har arbetats in i uppföljningsmallarna för respektive enhet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

● Uppfylls helt

Antalet hushåll som beviljats försörjningsstöd ökade först något under första halvåret för att sedan minska och hamna på en lägre nivå än föregående år. Antalet arbetslösa bidragssökande har ökat något i slutet av året, men har inte ökat lika mycket som befarades. De arbetslösa sökande får ett första mottagande som på ett bra sätt motiverar dem att följa arbetslinjen och ta emot det stöd som ges i nära samarbete med Jobbtorget och Arbetsförmedlingen. Placering av en socialsekreterare i receptionen medför att informationen till de sökande har utvecklats med inriktningen ”rätt från början”. Samarbetet med Jobbtorget, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har utvecklats genom en utökning av antalet trepartssamtal och andra samverkansträffar mellan handläggarna.

Utvecklingsarbetet inom handläggningen av försörjningsstöd har gett ett gott resultat. Analysen enligt Lean har medfört förbättringar. Mycket nytänkande har kommit från medarbetarna inom enheten. Inriktningen för handläggningen är att ge de sökande ett individuellt anpassat stöd som medför att de kan bli självförsörjande. Kunskap om den varje sökandes situation och försörjningshinder behövs. Ett helhetsperspektiv och ett socialt förändringsarbete tillsammans med de långtidsberoende har visat sig framgångsrikt. Enheten har utvecklat samverkan internt. Deltagande i ett EU-projekt tillsammans med andra stadsdelar, Jobbtorget och andra myndigheter är lärorikt.

Inom Hotellhem bor ett 70-tal personer som har svårigheter att klara sin ekonomi och är i behov av försörjningsstöd. En socialsekreterare finns sedan juni stationerad i Hotellhems administrativa lokaler och erbjuder de boende budget- och skuldrådgivning och annat stöd. Målet är att långsiktigt minska behovet av försörjningsstöd och bidra till rehabilitering.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag)	39 st	35 st	1 400 st	Verksamhetsberättelse 2010
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	221 st	115 st	3000 st	2010
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	5,5 %	6 %	6,0 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,2 %	3,5 %	3,5 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,2 %	2,5 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<ul style="list-style-type: none"> Andel vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen 	3,4 %	3,6 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
<ul style="list-style-type: none"> Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun 	81 %	51 %	51 %	Verksamhetsberättelse 2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser 	2008-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd 	2008-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Fler boende i Farsta ska vara självförsörjande.

- Uppfylls helt

Antalet hushåll är trots prognoser om ökad arbetslöshet, ungefär som för ett år sedan. Arbetslösheten i Farsta har ökat något under året, men är i stort sett på samma nivå som för ett år sedan.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
<ul style="list-style-type: none"> Andel återremitterade från Jobbtorg 	25,21 %	25 %	Verksamhetsberättelse 2010

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar:

Målet ska uppnås av Jobbtorget och kan inte påverkas direkt. Utfallet tas upp som en del av underlaget för samarbetet med Jobbtorget.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Flyktingar ska ha en egen försörjning efter genomgången introduktion. 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Flyktingar som deltar i introduktionsverksamhet ska ha en introduktionsplan. 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> I samarbetet med Jobbtorget ska trepartssamtal användas i större omfattning 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Samarbetet med försäkringskassa, arbetsförmedling och psykiatri utvecklas för att samordna och effektivisera insatserna för de sökande som har medicinska arbetshinder 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Samtliga dagverksamheter inom äldreomsorgen ska erbjuda praktikplatser för kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Unga vuxna och barnfamiljer med försörjningsstöd uppmärksammas särskilt och erbjuds efter bedömning extra stöd och insatser för att bli självförsörjande. 	2010-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Rutinerna för att förhindra felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska vara väl inarbetade och alltid hållas aktuella.

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Framtagna arbetsätt och rutiner för att säkra att felaktiga utbetalningar ● inte görs, ska tillämpas vid handläggning av ansökan om ekonomiskt bistånd.	2010-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Ungdomar 15- 17 år ska erbjudas feriejobb under sommaren

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Samtliga enheter vid stadsförvaltningen, exkluderat ☑ myndighetsutövande verksamhet, ska ta emot och erbjuda skolungdomar tre veckors sommarjobb.	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

- ◆ Uppfylls delvis

Förvaltningens verksamheter strävar efter att skapa en hållbar livsmiljö med minskad påverkan på luft, mark och vatten. De övergripande målen i stadens miljöprogram, miljöeffektiva transporter, giftfria varor och byggnader, hållbar energianvändning, hållbar användning av mark och vatten, miljöeffektiv avfallshantering och sund inomhusmiljö är en integrerad del i arbetet som utförs. Indikatorerna som är kopplade till kommunfullmäktiges mål att en hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas har dock inte kunnat uppfyllas helt och hållet under året.

Vid utgången av 2010 var förvaltningens samtliga bilar klassade som miljöbilar. Förvaltningen har infört ISA-enheter (stöd för hastighetsanpassning) i flertalet fordon under 2010. Utbyte av leasingbilar under 2011 gör att samtliga fordon kommer ha ISA installerat inom kort. Alkolås finns i 14 av förvaltningens 18 bilar och installationen av alkolås fortsätter.

Under våren hölls ett seminarium för enheternas bilansvariga med information om stadens krav på tjänstebilar, förvaltningens resepolicy och bilrutin samt om utbildning i ekokörning. Kursen i ekokörning genomfördes i maj och juni och hade ett tiotal deltagare. Ytterligare användare av tjänstebilar kommer att utbildas i ekokörning under 2011.

Andelen förnyelsebart bränsle i förvaltningens etanol- och biogasbilar har inte nått ända fram till målet 95 %. En del av detta kan förklaras med den brist på fordonsgas som varit under 2010. Etanolbilarna däremot tankas till största del med det bränsle som de är avsedda för. Exakta siffror via ekonomisystemet är svåra att få fram beroende på att alla enheter inte delar upp sina fakturor och skiljer på leasingkostnad och bränslekostnad. Den statistik som leasinggivaren Leaseplan lämnat till förvaltningen visar att etanolbilarna under 2010 tankats med etanol till drygt 94 % vilket är en mycket hög siffra.

En inspirationsdag om energieffektivisering hölls under hösten för förvaltningens medarbetare. Detta seminarium hölls för att ge motivation och tips om hur elförbrukningen kan minskas på enheterna med enkla medel utan att påverka verksamheten. Deltagarna på seminariet erhöll varsin elenergimätare för att ges möjlighet att se elförbrukningen på exempelvis vitvaror på enheten.

För att utveckla och åstadkomma konkreta åtgärder beträffande elförbrukningen inom förvaltningens enheter har planering för ett kommande energiprojekt pågått under året. Elsparprojektet kommer att genomföras under år 2011.

Förbrukningen av el ökade under 2010 vilket inte stämmer överens med uppsatt mål. Förklaringen till varför prognosen inte höll kan förklaras med en lång och kall vinter och att sex nya avdelningar inom förskolan öppnades.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck, exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	11,11 %	0 %	0%	2010

Kommentar:

Av de fordon som fortfarande har dubbade vinterdäck kommer den ena bilen att återlämnas i början av 2011. Det andra fordonet kommer att byta till odubbade däck inom kort.

Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	100 %	100 %	35 %	2010
--	-------	-------	------	------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Andel av stadens verksamheter som sorterar ut ♦ förpackningar och papper (alla nämnder/bolag)	96 %	100 %	100 %	2010
--	------	-------	-------	------

Kommentar:

Problemet med att möjliggöra källsortering av papper och förpackningar på en av förvaltningens förskoleenheter kvarstår sedan föregående år. Brandsäkerhetsskäl och brist på lokalutrymme kräver en ombyggnad av förskolan för att sortering ska bli möjlig.

Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade ♦ etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	86 %	95 %	85 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	------	------	------	----------------------------

Kommentar:

Ungefär hälften av förvaltningens bilar är fordon som ska tankas med förnyelsebart bränsle. Under första halvåret hade förvaltningen två biogasbilar, andra halvan endast en bil. Bristen på fordonsgas har varit stor under hela år 2010 vilket förklarar en mindre del fordonsgas än förväntat. Etanolbilarna tankas till största del med förnyelsebart bränsle vilket framgår av den statistik som förvaltningen får från Leaseplan. Allt fler bilar leasas från andra än Leaseplan eftersom staden har ett nytt fordonsavtal sedan 2009. Via ekonomisystemet är det svårt att få fram exakta kostnader för enbart bränsle då leasingkostnad och bränslekostnad slås samman av några enheter.

Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i ♦ kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	13,1 %	15 %	15 %	Verksamhetsberättelse 2010
--	--------	------	------	----------------------------

Kommentar:

Andelen ekologiska livsmedel har inte nått upp till de 15 % som varit målet. Orsaken kan liksom tidigare år vara att ekologiska livsmedel konteras på fel konto alternativt brist på kunskap om ekologiska livsmedel.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Andel medarbetare som under arbetstid använder □ miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten		85 %	65%	2010
---	--	------	-----	------

Kommentar:

Staden har inte genomfört någon medarbetarenkät under 2010 varför indikatorn inte går att följa upp.

Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon ● exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
--	-------	-------	-------	----------------------------

Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, ● städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	100 %	tas fram av nämnden	2010
--	-------	-------	---------------------	------

● Elförbrukning (alla nämnder/bolag)	4 574 639 kWh	3 860 000 kWh	minska	2010
--------------------------------------	---------------	---------------	--------	------

Kommentar:

Elförbrukningen ökade under året vilket till stor del kan förklaras av den kalla och långa vintern och att sex stycken nya förskoleavdelningar har startat vilket också bidragit till ökad elförbrukning.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Elförbrukning per kvadratmeter	52 kwh/kvm	49 kwh/kvm	tas fram 2010	2010

Kommentar:

Den kalla vintern gjorde att fler kWh förbrukades än förväntat.

NÄMNDMÅL:

Nyttjandet av energi och resurser ska vara effektivt och leda till minskad påverkan på luft, mark och vatten.

◆ Uppfylls delvis

Alla indikatorer har inte nått uppsatta mål. Exempelvis har energiförbrukningen inte minskat jämfört med föregående år. Se text.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Alla enheter ska företa åtgärder för att minska elförbrukningen.	2010-01-01	2010-12-31	Avvikelse

Kommentar:

Samtliga enheter har inbjudits till seminarium om minskad energiförbrukning. Se text i rapportdelen.

☒ Alla enheter ska källsortera förpackningar och papper.	2010-01-01	2010-12-31	Avvikelse
--	------------	------------	-----------

Kommentar:

En förskola har av brandsäkerhetsskäl och utrymmesbrist inte haft möjlighet att källsortera papper och förpackningar.

☐ Bullersanering av inomhusmiljön och en höjning av kökens standard inom förskolan fortsätter.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

☒ Resor och transporter ska ske på ett miljöeffektivt sätt.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

☒ Stadsdelens belysning av bollplaner och parklekar ska inventeras för att genomföra åtgärder för optimerad energianvändning	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Inventering är utförd. Starrmyran, Eklunds hage och Skallet i Sköndal har gammal belysning som behöver bytas.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Vid inköp av livsmedel ska ekologiska varor prioriteras.	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Förvaltningens har under året bjudit på flera tillfällen till kulturupplevelser och eget skapande. Genom organisationen av kulturombud för förskola, fritid, äldreomsorg, socialpsykiatri samt omsorg om funktionsnedsatta skapas en aktivitetsförankring i direkt kontakt med brukarna. Förskolan har under året arrangerat teaterföreställningar. Under våren spelade teatergruppen Urdar föreställningen "En doft av vår" för alla småbarnsavdelningar (1-2år). Föreställningen spelades lokalt på alla förskolor. Till gästspelsscenen på Vår Teater har under våren Musikverstan La Verdad gett föreställningen "Land i sikte" för 5 och 6 åringarna, Teater Bambino spelade "Nicke Nyfiken" för 4 åringarna och under hösten spelade Fabula storytelling "Världens längsta svans" för 4 och 5 åringarna på hösten. Förskolan har gjort en satsning på musik och har köpt in avslappningsmusik och världsmusik. Implementeringen av stadens plan för barn- och ungdomskultur Kultur i ögonhöjd, påbörjades.

Inom Fritiden har parklekarna arrangerat teaterföreställningar och hantverksworkshops. Öppna förskolan har genomfört babysalsa och en gemensam storsångsamling. Fritidsgårdarna har arrangerat kulturevenemang av olika slag allt från konserter, teaterföreställningar till dansworkshops. Ett flertal sommaraktiviteter anordnades för barn och ungdomar med bland annat en gemensam heldagsfest med musikarrangemang och prova på verksamhet. Fritidsgården Tuben har utvecklat sin musikverksamhet i den öppna replokalen, där ungdomar bokar sig per timme i fullt utrustad replokal. Fritidsgården Morris har startat upp en fotostudio där ungdomar från hela Farsta kan låna kamera och framkalla bilder. I samarbete med Biblioteket i Farsta genomfördes under sportlovet workshops "Bygga hus" och på höstlovet visades teaterföreställningen "Ett lamm till middag".

Äldreomsorgen har regelbundet bjudit in artister från Kultur i vården. Traditionella högtidsdagar firas med musikinslag. Dagverksamheterna har köpt in skivor, böcker, filmer och material för eget skapande. I samverkan med ideella föreningar har kulturutbudet för seniorer i Farsta ökat och har bland annat resulterat i att mötesplatsen Café Alma har fortsatt med inslag som musikunderhållning, filosoficafé och föreläsningar. För seniorer i Farsta genomfördes i samarbete med frivilligorganisationer, pensionärsföreningar och kulturföreningar 9 sommarutflykter och en programserie sommarunderhållningen "Onsdagar i

Ladan” med 7 tillfällen på Farsta gård med dans, musikunderhållning och aktiviteter. Samarbetet utvidgades i år till att också inkludera 3 julutflykter. Fler aktiviteter för seniorer som genomförts under året är Generationskören och Edö filmklubb.

Socialpsykiatri och omsorg om funktionsnedsatta har regelbundet bjudit in artister från Kultur i vården. Utifrån anpassning till brukarnas olika behov och förutsättningar har man köpt in böcker, film, musik och genomfört teater- och museibesök.

Tillsammans med Farsta Hembygdsförening och Stadsmuseet driver stadsdelsförvaltningen projektet ”Hjälp oss berätta Farstas historia”. Under året färdigställdes den första skriften ”50 år i Farsta centrum”.

Kulturbidrag till utomstående organisationer för öppna kulturarrangemang har fördelats. 14 ansökningar beviljades bidrag av nämnden.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	2 000 st	2 000 st		2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Barn och ungdomar ska ges möjligheter att uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Farsta SDF har särskilt satsat på teaterupplevelser. För att göra det möjligt för ungdomar att själva utöva kultur har bland annat replokaler tillhandahållits och material införskaffats.

Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka	2009-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Informationen har förbättrats genom att ett särskilt programblad tagits fram. När förvaltningen köper kulturaktiviteter utifrån ställs alltid krav på tillgänglighet för ungdomar med funktionsnedsättning.

Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer.	2009-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Försök till konkurrensutsättning har gjorts under året.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Översyn har skett av samutnyttjande av lokaler. Västboda fritidsgård används av äldreomsorgen.

NÄMNDMÅL:

I förvaltningens verksamheter ska kulturaktiviteter erbjudas.

- Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
☒ Antal förskoleavdelningar där barnen upplevt en professionell kulturupplevelse under året.	119	119	2010
☒ Antal kulturombud	41	38	Verksamhetsberättelse 2010

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Arbetet med att implementera den nya barn- och ungdomskulturplanen, Kultur i ögonhöjd påbörjas.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Den nya barn- och ungdomskulturplanen har tagits upp i alla verksamheter inom förskola och fritid

☒ Fortsatt satsning på dans, musik och rörelse inom förskolan.	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Genom professionella kulturutövare erbjuds barn och ungdomar kulturupplevelser.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Barn- och ungdomar har erbjudits teaterupplevelser, musik etc.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Med kulturens hjälp ska fritiden ska pröva och utveckla nya former för ☒ barns och ungas delaktighet och inflytande i verksamheterna.	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Ungdomsrådslag är genomförda för att ta reda på vilka aktiviteter ungdomar efterfrågar.			
Utreda möjligheten att i samverkan med näringslivet öppna ett ☒ aktivitetshus för alla åldrar i Farsta centrum.	2010-01-01	2010-06-30	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

Uppfylls helt

Anpassningen av parkskötseln enligt Farstas lokala parkplan har fortsatt under året. Delvis genom höjd skötsel, men även genom samarbete med exploateringskontoret där upprustning av ytor med intensiv skötsel har genomförts i samband med exploateringar.

Underhåll har utförts enligt tidigare inventering av trappor samt pågående inventering av parkvägar. Ca 500m parkväg har upprustats. Underhåll på trappan mellan Brunskogsbacken och Stieg Trenters torg har genomförts. Ett nytt sandfilter har monterats vid plaskdammen i Farstaängens parklek för att förbättra badvattenkvalitén i plaskdammen. Perennplanteringar vid Farsta strands pendeltågsstation har restaurerats.

Utifrån att Hökarängsbadet har över 200 badande per dag klassas det som ett EU-bad. För EU-bad måste en badvattenprofil upprättas. 2010 upprättades en badvattenprofil för Hökarängsbadet. Badet fick betyget utmärkt vilket är det högsta betyget i skalan. Det betyder att Farstas båda strandbad har högsta betyg.

Uppföljningen av skadegörelse har förbättrats under året. Kostnaderna för reparationer och värdeminskning av anläggningar som tagits bort på grund av skadegörelse uppgår till ca 335 tkr.

Under året har det varit ett ökat intresse för att ingå brukaravtal med förvaltningen. Brukaravtalen gäller olika typer av insatser som exempelvis beskärning av äppelträd, anordnande av grillplats och skötsel av parkmark. Under året har fyra nya brukaravtal ingåtts och totalt har förvaltningen 18 avtal.

En arbetsplan för minskad brottslighet och ökad trygghet i Farsta stadsdelsområde har arbetats fram under året. Förvaltningen har infört SSP-modellen som är ett lokalt samverkansforum mellan skola, socialtjänst och polis. Äldre har varit en

prioriterad grupp under året och bland annat har broschyren ”Öka tryggheten – minska utsattheten för brott” har fått en god spridning under året.

För tredje året i rad arrangerades under hösten en informationsdag om Farstas lokala brottsförebyggande arbete. Farsta lokala BRÅ informerade om sin verksamhet ute på Farsta torg och inne i Farsta Centrum. Nytt för året var att Arbetsförmedlingen och delar av det lokala näringslivet deltog för berätta om sina verksamheter. Kombinationen av de båda intresseområdena fungerade väl och kommer troligen återkomma 2011.

Trygghetsmöten med god uppslutning har hållits i Hökarängen och Farsta strand tillsammans med bostadsbolagen, hyresgästföreningarna, polisen med flera. Mötena har även varit en del i fortsättningen av boendedialogerna inom Söderortsvisionen.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Stockholmarnas ♦ nöjdhet med skötsel park och grönområden	62 %	66 %	60 %	2010

Kommentar:

Farstabornas nöjdhet med parkskötseln har minskat från 65 till 62 procent i jämförelse med 2009. Nämndens mål med att höja från 65 till 66 procent har inte uppfyllts. Någon bra förklaring på att det är så kan förvaltningen inte hitta då skötselinsatserna har ökat. Någon koppling till missnöje med nedskräpning ser vi inte då nöjdheten med städning i princip är oförändrad eller i vissa avseenden ökad.

En orsak kan vara att brukarundersökningen visar att invånarnas kunskap om vart man vänder sig för att lämna synpunkter har minskat. Informationen om vart man vänder sig med synpunkter och klagomål måste förbättras.

Enligt det företag som gjort undersökningen förändringarna för små för att vara statistiskt säkerställda.

Andel anställda som ■ känner till det förebyggande säkerhetsarbetet.	70,43 %	100 %	öka	2010
---	---------	-------	-----	------

Kommentar:

Under året har säkerhetsarbetet riktats till medarbetare inom förskola och äldreomsorg. Inom dessa verksamhetsområden bör 100% ha kännedom om det förebyggande säkerhetsarbetet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antalet särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen.	112 st	112 st	Tas fram 2010	2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2010-12-31	Avvikelse

Kommentar:

Förvaltningen avvaktar centrala instruktioner.

Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-05-01	
Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-12-31	Avvikelse

Kommentar:

Utbildningsplan inte fastställd. Kommer att göras i början av 2011.

NÄMNDMÅL:

Farsta ska upplevas som en trygg stadsdel att bo och vistas i.

- Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel tobaksanvändare i årskurs 9 (BRÅ)	22,08 %	22 %	2010
Andel yttranden som leder till ungdomstjänst	34,85 %	19 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Andelen tobaksanvändare i årskurs 9 i Farstaskolorna var exakt densamma år 2008.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

Kommentar:

Antalet som fått ungdomstjänst har ökat då förvaltningens förslag, i högre grad än förväntat, har godkänts av domarna.

● Andel yttranden som leder till ungdomsvård.	33,33 %	25 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	---------	------	----------------------------

◆ Antal barn och unga som stadsdelen får polisrapport om att de ha begått brott i åldersgrupperna 0 t.o.m. 14 år (BRÅ)	55	50	Verksamhetsberättelse 2010
--	----	----	----------------------------

Kommentar:

Indikatorn ska ses som en beskrivning av hur många barn och ungdomar 0-14 år som begår brott.

Att sätta och uppnå mål för detta ligger i huvudsak utanför förvaltningens inflytande.

● Antal barn och unga som stadsdelen får polisrapport om att de ha begått brott i åldersgrupperna 15 t.o.m. 17 år (BRÅ)	96	140	Verksamhetsberättelse 2010
---	----	-----	----------------------------

● Antal informationsmöten för medarbetare inom äldreomsorgen om hur brott mot äldre kan förebyggas (BRÅ)	2	2	2010
--	---	---	------

● Antal yttrande till åklagare	66	46	Verksamhetsberättelse 2010
--------------------------------	----	----	----------------------------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

☑ Arbetsplan ska utarbetas för Farsta lokala BRÅ	2010-01-01	2010-03-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Arbetsplan för Farsta BRÅ har färdigställts. Se text i rapportdelen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Barnen i förskolan ska plantera ut ☒ lökar och knölar i stadsdelens grönområden</p> <p>Kommentar: Lökplantering gjordes med förskolorna i oktober i Farsta strand, Farsta gård och Hökarängen</p>	2010-01-01	2010-10-31	
<p>Broschyren "ÖKA TRYGGHETEN- ☒ minska utsattheten för brott " med tips och råd för äldre ska göras känd.</p> <p>Kommentar: Broschyren är framtagen i samarbete med Polisen. Den har spridits i våra verksamheter och till vårdcentraler mm.</p>	2010-01-01	2010-12-31	
<p>☒ Den manuella städningen ska öka</p>	2010-01-01	2011-12-31	
<p>En informationsdag om Farsta lokala ☒ BRÅ:s verksamhet kommer att hållas under hösten.</p> <p>Kommentar: Farsta BRÅ:s informationsdag genomfördes i Farsta Centrum en lördag i oktober. Se text i rapportdelen.</p>	2010-01-01	2010-10-31	
<p>Rutiner för röjning vid ☒ parkvägsbelysningen ska upprättas i samråd med parkentreprenören.</p> <p>Kommentar: Rutiner för uppföljning av beskärning runt belysningspunkter har införts.</p>	2010-01-01	2010-06-30	
<p>Stadsdelens parkvägar ska inventeras ☐ och ett underhållsprogram upprättas för dessa</p> <p>Kommentar: Endast ca 45% av parkvägarna har inventerats under 2010. Delvis på grund av mycket snö på under våren 2010 som medfört att inventeringen startade senare än planerat.</p>	2010-01-01	2010-12-31	Avvikelse
<p>☒ Tillgängligheten till Farstas stränder ska öka.</p>	2010-01-01	2010-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Arbetet med utbyggnad av strandpromenaden vid Drevviken pågår enligt plan. Tillståndsprövning av stadsbyggnadsnämnden gjordes 2010. Genomförandebeslut togs i stadsdelsnämnden i december 2010.

Trygghetsmöten med fokus på den fysiska miljön ska genomföras i stadsdelarna	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Trygghetsmöten har genomförts i Farsta strand och Hökarängen. Se text i rapportdelen.

NÄMNDMÅL:

Hökarängen ska uppmärksammas och utvecklas vad gäller fysisk utemiljö, allmän trivsel och attraktionskraft

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

En arbetsgrupp med representanter från bostadsbolag, myndigheter, organisationer och företag med lokalanknytning i Hökarängen ska bildas och ges i uppdrag att planera och genomföra insatser för att medverka till en positiv utveckling av Hökarängens centrum	2010-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Stadsdelsförvaltningen ska tillsammans med kyrkan undersöka hur gruppen som ofta uppehåller sig i Hökarängens centrum upplever sin situation och den sociala miljön	2010-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

NÄMNDMÅL:

Stadens säkerhetsprogram ska vara förankrat hos förvaltningens medarbetare.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Brandsäkerhetsutrustningar ska ses över och kompletteras under året.	2010-01-01	2010-10-31	
--	------------	------------	--

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Enheterna har gått igenom brandsäkerhetsutrustningen och gjort kompletteringar vid behov.

Rutiner ska utarbetas efter vad som är viktigast att eliminera, komma till	2010-01-01	2010-06-30	
☒ rätta med och/eller förebygga med utgångspunkt i enhetens risk- och sårbarhetsanalys.			

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Förvaltningen bidrar till måluppfyllelse genom att inom förskoleverksamheten stödja, stärka och stimulera barnens utveckling och lärande genom bland annat särskilt uppmärksamma språk och kommunikation samt matematik och teknik. Ett fortsatt utvecklingsområde är föräldrasamverkan.

Fritidsverksamheten har genomfört ungdomsrådslag på fritidsgårdarna. Utifrån detta förändrades åldersgränsen på fritidsgårdarna respektive Tuben och aktiviteter för att nå fler flickor genomfördes. Förändringarna har inneburit fler besökare och större andel flickor än tidigare.

Inom äldreomsorgen fortsätter arbetet med att berika den enskildes vardag. Utvecklingsarbete pågår för att den äldre ska uppleva att omsorgen är av hög kvalitet och anpassad efter den enskildes behov och önskemål. Utbudet av aktiviteter för att bidra till ett varierat socialt innehåll i vardagen, genomförs i samverkan med föreningar och frivilligorganisationer.

Inom individ- och familjeomsorgen för vuxna har ett projekt startats tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning för att stödja kvinnor som utsätts för våld i nära relationer. Familjer och unga med försörjningsstöd är särskilt uppmärksammade och stadens handbok "Barnperspektiv och ekonomiskt bistånd" används. Arbetet med att förhindra hemlöshet fortsätter genom bland annat boendeenheter Farstasteget och dagverksamheten Porten.

Individ- och familjeomsorgen för unga har genom att bland annat införa verktyget BBIC (Barnets Behov I Centrum) förbättrat dokumentation och uppföljning kring utredningar och insatser. Enligt förvaltningens förebyggande strategi ska stödinsatser på hemmaplan utvecklas i samverkan över förvaltningens verksamhetsområden. Ett led i detta är att Tallkrogens Hus med ungdomsboende för 9 ungdomar öppnades under året. Fältassistenter resurser utökades under sommaren för att kunna erbjuda positiva aktiviteter för ungdomar som tillbringar sommarmånaderna i stadsdelsområdet.

Sjukfrånvaron fortsätter att minska och är nu 5,9 %. Olika insatser har genomförts för att öka attraktionen som arbetsgivare. Delaktighet och inflytande genom projektet Hälsa och Verksamhet och Lean. Hälsöfrämjande arbete genom att erbjuda bland annat gratis motionsgymnastik, rabatt på träningskort på SATS, Friskis och Svettis samt Nautilus och genom utarbetande av hälsoplaner på enheterna. Vidare har chefsutvecklingen fortsatt och chefforum arrangerats för information och kompetensutveckling.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

Valfrihet

Biståndshandläggarna inom funktionsnedsättning respektive äldreomsorg har tagit fram och utvecklat rutiner för hur information om valfriheten ska förmedlas till den enskilde brukaren och vad informationen ska innehålla. Den enskilde får broschyrer där de olika alternativen som det finns att välja på presenteras. Målet är att materialet ska vara lättläst, lättillgängligt, lätt att förstå och man ska även som brukare få en möjlighet att skaffa sig en överblick över de alternativ som står till buds. Textinnehållet i broschyren revideras fortlöpande och avsnittet rörande information vid beslut om avslag har förtydligats. Valfrihetssystem infördes också inom socialpsykiatri i början av 2010.

Konsumentvägledning

Konsumentvägledningen för Farsta drivs sedan 2009 av KonsumentCentrum. Under året har de haft 594 kontakter med invånare i Farsta. De flesta kontakterna har rört boendefrågor där det till största del handlat om reparationer och underhåll. På andra plats kommer problem med fordon och transporter vilket är ett område som ökat sedan förra året. En förklaring till ökningen var problemen med askmoln för flygtrafiken under våren. På tredje plats kommer telefoni och internet och där handlar det om köp och reparationer av telefoniutrustning.

NÄMNDMÅL:

Den enskilde har möjlighet att välja inom samtliga verksamhetsområden.

● Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Andel brukare som har kunskap om valmöjligheten inom äldreomsorgen. 	62,07 %	70 %	2010

Kommentar:

Beställarenheten arbetar kontinuerligt med att förbättra informationen till kunden.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Beställarenheterna ska utveckla och kontinuerligt uppdatera innehållet i kundvalskatalogen. 	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Kundvalskatalogen hålls ständigt aktuell.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö**

- Uppfylls helt

Stadsdelsförvaltningen har inte nått det uppsatta målet om 50 procent förskollärare. Farsta hade vid årsskiftet 47 procent tillsvidareanställda förskollärare. En ökning med två procentenheter jämfört med 2009. Två av förskoleområdena, Gubbängen och Sköndal har klarat 50 procentmålet. Tre områden har nästan klarat målet, Farsta strand (49 %), Hökarängen (48 %) och Tallkrogen (46%). I Farsta/Fagersjö så är drygt var tredje personal förskolelärare (32 %). Vid nyrekrytering är det prioriterat att anställa förskolelärare, men det råder brist på denna yrkeskategori och konkurrensen i staden är stor om de förskolelärare som söker nytt arbete.

Brukarundersökningar förskola

Under våren 2010 genomförde staden en enkätundersökning riktad till föräldrarna med barn i förskolan. Föräldrarna på de kommunala förskolorna är enligt brukarundersökningen generellt mindre nöjda med verksamheten jämfört med tidigare år. Föräldrarna är generellt mindre nöjda med sitt barns förskoleverksamhet om man jämför med stadens genomsnittsförälder. Den största skillnaden uppvisar frågan om de rekommenderar förskolan. 73 % av Farstas föräldrar svarar ja på frågan i jämförelse med 83 % för stadens genomsnittsförälder som har sitt barn på en kommunal förskola. År 2009 så rekommenderade hela 87 % av både Farstas förskoleföräldrar samt stadens genomsnittsförälder förskolan. I praktiken finns det stora skillnader vad gäller resultaten både mellan de olika förskoleområdena och mellan olika förskolor i respektive område.

Brukarundersökningen visade att vårdnadshavarna på samma sätt som 2009 är missnöjda med kommunikation och samverkan med förskolan. För att få reda på vad vårdnadshavarna önskar för förbättringar har samtliga förskolor på föräldramöten och förskoleråd fört en dialog med föräldrarna. Förvaltningen har gjort djupintervjuer med vårdnadshavare för att fördjupa förståelsen för vad de saknar i kommunikationen. Resultatet av intervjuerna samstämde med enkätresultatet. Föräldrarna efterfrågar möjligheter att få bättre insyn i det pedagogiska arbetet och att få vara delaktiga i förskolornas utvecklingsarbete. Förskolepersonal har på interna nätverksträffar haft erfarenhetsutbyte på temat samverkansformer för att sprida goda tips och idéer till varandra. I syfte att stärka personalen på detta område planerar förvaltningen i samverkan med de fackliga organisationerna en utbildningsinsats under 2011.

Ett verktyg som var tänkt att bidra till att utveckla förskolornas föräldrasamverkan har varit utbildning i "Vägledande samspel" som startades i december månad 2009 och avslutades våren 2010. Utbildningen omfattade 20 förskollärare och två personal från familjestödsenheten. Ett förskoleområde har ett internt nätverk som

har prövat utbildningens metoder och modeller i sitt arbete med att utveckla föräldramötena och kommunicera förskolans uppdrag.

De barn som till hösten övergick till förskoleklass fick under maj månad svara på en enkel enkät. Alla barn, 306 stycken, svarade på enkäten. Barnen är enligt enkätresultatet generellt mindre nöjda med verksamheten som helhet jämfört med tidigare år. Till exempel är nöjdheten i genomsnitt fem procentenheter lägre på frågan "Hur tycker du att det har varit på förskolan?". Resultaten skiljer sig dock stort åt mellan de olika förskoleområdena och de olika frågeområdena.

Stödenheten

Arbetet med att stärka och stimulera barnens språkutveckling har fortsatt under 2010. Av förskolebarnen i Farsta har 43 procent annat modersmål än svenska. 80 pedagoger (21 %) har ett annat modersmål som de kan använda i arbetet med barnen, vilket hjälper barnen att förstå ord och begrepp på svenska och utveckla modersmålet. Språkpedagogen har erbjudit förskolepedagogerna olika kurser i bland annat språkutvecklande arbetssätt.

De olika utbildningsmomenten har gett personalen verktyg att utveckla sina arbetssätt på språkområdet. Kurserna är uppdelade på tre moment och under året har totalt 187 personal inom förskolan deltagit på en eller flera kurser

Under 2010 har 96 barn inom förskoleverksamheten varit aktuella för särskilda insatser. En ökning med tolv procent jämfört med 2009. Antalet barn som under året har utretts för diagnoser såsom autism och ADHD har varit fortsatt hög. Under året har elva barn utretts. Sjutton av de barn som förskolan har insatser för är knutna till något Habiliteringsteam som samarbetar med förskolan. Under året har tre barn varit placerade på specialavdelningar utanför stadsdelsområdet. Två barn på en allergiavdelning och ett barn på en specialavdelning för barn med autism. Dessa tre barn har också haft skoltaxi beviljad. Fyra barn boende i Farsta har haft förskoleplats i ett annat stadsdelsområde och särskilda insatser som har bekostats av Farsta stadsdelsförvaltning.

Resurspedagogen har erbjudit riktad fortbildning till förskolorna och haft utbildning för personalen på två förskolor i kommunikationsmetoden KOMET. Under året har resurspedagogen haft 57 uppdrag på 25 förskolor omfattande 48 pojkar och 9 flickor. Uppdragen har främst handlat om relationer, situationer och förhållningssätt.

Barnomsorgsgarantin

Förvaltningen har klarat barnomsorgsgarantin.

Under januari 2010 öppnades en ny förskola, Ålö, om tre avdelningar i centrala Farsta. I Farsta strand har förskolan Sagoskogen öppnat ytterligare en avdelning. På Gubbängsskolans gård har en ny förskola, Skeppet, med två avdelningar etablerats. Trots utbyggnaden har förskolorna för att klara barnomsorgsgarantin

och tillgodose föräldrarnas behov av barnomsorg utökat barngrupperna med ett barn per avdelning där barngruppens sammansättning tillåtit detta.

Deltidsförskolan i Sköndal har under året avvecklats och övergått i enskild regi.

Självvärdering

Under 2009 började en ny indikator användas av alla förskolor i staden. Arbetslagen har under 2010 fortsatt att självvärdera sin verksamhet utifrån sex kriterier inom indikatorns sex olika områden. De olika områdena är

- pedagogisk miljö och material för utveckling och lärande
- skapande verksamhet och förutsättningar för dessa
- bygg- och konstruktionslek
- språkutveckling och kommunikativ förmåga
- matematisk och logiskt tänkande
- förståelse för natur och vetenskapligt tänkande.

Förskolekök

Under 2010 har upphandling skett av en ny matleverantör till de förskolor som har mottagningskök. Under året har samtliga förskolekök genomgått en internrevision omfattande uppföljning av egenkontrollprogrammet, att rutiner följs, att det finns skyddskläder och vikarielösningar.

Kostkonsulent och lokalintendent har inventerat all köksutrustning och lokalernas standard. Vidare har logistiken i köken setts över.

Fortbildning

Sex barnskötare har vidareutbildat sig till förskollärare vid Stockholms universitet och Södertörns högskola. Två av dessa har under året tagit examen.

Under 2010 har barnens färdigheter inom språk/kommunikation och matematik/teknik särskilt uppmärksammats. Pedagogerna har under året utbildats i pedagogisk dokumentation. Arbetet med detta har kommit olika långt på förskolorna. När hela personalgruppen anammat arbetssättet bidrar det till att berika pedagogerna reflektioner över arbetsinnehåll och vilka resultat som olika arbetsmetoder leder till. Förskoleområdena har vidare tagit fram pedagogiska miljöplaner. De syftar till att säkra att det finns material för alla åldrar som stärker matematik och språk i vardagssituationer och att miljön utformas så att den uppmuntrar till mer utforskande.

De senaste årens språksatsning innebär att 111 pedagoger gått samtliga tre språkkurser i språkpedagogens regi. Kurserna har resulterat i att alla förskolor har språksamtal med föräldrarna och kartlägger familjens ursprungsland och språk. Ett annat resultat är att förskolorna idag i större utsträckning arbetar med konkreta material som stärker barnens språkutveckling.

Sexton förskollärare har avslutat sin tredje termin på vidareutbildningen "Tvåspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling 30p" på Stockholms Universitet.

Under vårterminen anordnades en storföreläsning på temat kulturkompetens för samtlig personal inom förskolan, 450 personer deltog.

Stödenheten för förskolan har även arbetat med metoden "Komet för förskolan". Metoden bygger på att alla som finns runt barnet, föräldrar och personal, sätter likadana gränser och stimulerar det positiva i barnets beteende. Personalen vid två förskolor har även fått Komet-utbildning. Förskolepsykologen har haft regelbunden gemensam handledning av öppna förskolans personal.

Tjugotvå pedagoger från förskolan och två från familjestödsenheten har gått nivå 1 utbildning i metoden "Vägledande samspel" i syfte att förbättra kommunikationen med föräldrar och kunna erbjuda diskussionskvällar på temat föräldraskap.

Förskolorna har under året tagit emot 29 studenter på verksamhetsförlagd utbildning (VFU) från både Stockholms universitet och Södertörns högskola. 16 VFU-handledare har fått utbildning i den nya bedömningsmatrisen.

Internrevision har föranlett att samtliga kockar i tillagningsköken fått en påbyggnadskurs i livsmedelshygien. Mottagningskökens köksansvariga har gått motsvarande kurs med fokus på mottagningskontroll, temperaturmätning och rengöringsrutiner. Tillagningskökens kockar har vidare fått en inspirationsdag om hur man använder maskiner för att få bästa resultat vad gäller mat och minimera förbrukning av energi och vatten. Vidare information om hur man vårdar maskinerna så att livslängden optimeras. Under året har även en ergonomikurs för att minimera risken för belastningsskador genomförts.

Vårdnadsbidrag

Under året har 90 ansökningar om vårdnadsbidrag inkommit till stadsdelsförvaltningen. Tre stycken av dessa har avslagits på grund av att de inte har uppfyllt villkoren för bidrag. Antal har vårdansökningar har minskat med 16 procent jämfört med 2009.

E-tjänstprogrammet

Farsta och Hägersten/Liljeholmens stadsdelsförvaltningar har fått medel från e-tjänstprogrammet att utveckla en förskoleportal. Förskoleportalens mål är att ge servicehöjning till vårdnadshavare för barn i stadens förskolor samt effektivisera förskolepersonalens administrativa arbete. E-tjänsterna syftar till att underlätta för vårdnadshavare och personal att kommunicera med varandra samt att verifiera informationen som utbyts. E-tjänsterna i Förskoleportalen är tillgängliga via tryckskärmar uppsatta i förskolornas entré samt via en webbportal.

Efter en förstudie innehållande fokusgrupper med personal och vårdnadshavare utvecklades en första version av portalen. I oktober 2010 driftsattes den första versionen av Förskoleportalen på två pilotförskolor, förskolan Marievik i

Hägersten/Liljeholmen samt förskolan Regnbågen i Farsta. E-tjänsterna i Förskoleportalen är tillgängliga via tryckskrmar uppsatta i förskolornas entré samt via en webbportal.

Fritidsverksamhet

Öppna förskolan har under året haft en ökad besöksfrekvens. Flest antal besökare har det varit i Gubbängen, Hökarängen och centrala Farsta. Verksamhetens innehåll och utbud har förbättrats under året. Det beror bland annat att verksamheten genomlysts och förbättrats som ett resultat av processen att arbeta fram ett bidrag till stadens kvalitetsutmärkelse.

Ungdomsrådslag har genomförts på alla fritidsgårdar. Målsättningen var att ta reda på vilka aktiviteter ungdomarna saknar, men även hur de vill att framtidens fritidsverksamhet ska utvecklas. Rådslagen genomfördes utifrån en dialogmodell. Rådslagen har resulterat i stadsdelsnämnden fattade beslut om att åldersgränsen på de lokala fritidsgårdarna ska vara år 6-9 i grundskolan samt att fritidsgården Tuben i centrala Farsta ska vara öppen för år 9 i grundskolan till år 3 på gymnasieskolan. De nya åldersgränserna och särskilt riktade program har gjort att fler ungdomar blivit intresserade av verksamheten. Andelen flickor på fritidsgårdarna har ökat under året. Flickorna svarar i genomsnitt för 34 procent av besökarna. Ökningen beror på ett riktat arbete som genomförts på flera fritidsgårdar, särskilt på Morgongården i Hökarängen, i Fagersjö och i Farsta strand.

Fritidsverksamheten har under året inlett ett policyarbete kring Tobak i samarbete med A Non Smoking Generation. Länsstyrelsen är finansiär. Projektet vänder sig till personal och ungdomar på 15 fritidsgårdar i Farsta och Enskede-Årsta-Vantör.

Sportlovsaktiviteter för ungdomar var välbesökt. Det ordnades två stora fotbollsturneringar, en skidresa till Romme och en mycket välbesökt spa och pröva-på-dag i Farsta hallen för flickor.

Ungdomar från Farstas öppna verksamhet för funktionsnedsatta har själva sökt pengar från kulturförvaltningens stipendium "En snabb slant" och genomfört ett ungdomsarrangemang på fritidsgården Morgongården. Det är första gången i Stockholm som denna grupp ungdomar genomfört något liknande.

Kollo och sommaraktiviteter

Stadsdelsförvaltningen fick sommaren 2010 extraresurser till kolloverksamhet. Medlen var öronmärkta för dagkolloverksamhet och LSS-kollo riktat till barn under 18 år som inte deltar i traditionell kolloverksamhet. Det resulterade i en utökad dagkolloverksamhet under augusti månad. I samarbete med idrottsföreningen FoC Farsta anordnades dagkollo med inriktning fotboll och annan idrott och rörelse. Cirka 50 flickor och pojkar per dag deltog. Fritidsverksamheten förlängde även dagaktiviteterna riktade till tonåringar vid Farsta strandbadet under denna period.

Sommarens kolloverksamheter har varit mycket välbesökta och gett många barn en alternativ sommarvistelse och nya upplevelser. 324 barn från Farsta har under sommaren åkt på kollo fördelat på 21 barn i åldrarna 7 till 9 år, 177 barn 10 till 12 år och 126 barn i åldersgruppen 13 till 16. Flickorna har dominerat (57 %). Endast ett fåtal barn valde att avbryta vistelsen, färre barn än tidigare år.

Förvaltningen anordnade ett eget kollo för ungdomar boende i Farsta. 25 ungdomar från hela stadsdelsområdet åkte till Säffle för att utöva aktiviteter. Starmyrans stallverksamhet genomförde ett ridläger i Delsbo för 20 flickor. Ett syfte med eget kollo har varit att bidra till integrationsarbetet i Farsta genom att skapa kontaktytor som möjliggör naturliga kontakter mellan ungdomar, som normalt sett inte träffas, från olika stadsdelar i Farsta. Kollovistelsen tillsammans med andra Farstaungdomar har bidragit till att deltagarna nu har gemensamma erfarenheter och kontaktnät, många har hittat nya intressen och fått nya kamrater.

Verksamheten med badbuss var uppskattad. Äldre simkunniga barn, från 9 år, samt familjer med yngre barn erbjuds turer med buss till havet för bad och strandaktiviteter över dagen. Bussen har varit i princip fullsatt alla veckor med 40 till 60 barn per dag.

Farstaängens sommaröppna parklek hade många besökare (cirka 250 stycken per dag) som badade i plaskdammen, byggde med mera samt erbjöds kultur i form av en teaterföreställning.

Tonårsverksamheten vid Farsta strandbadet var välbesökt med ca 50 till 100 besökare per dag. Utbudet av fasta aktiviteter hade förbättrats och fler kanaler användes för att sprida information om verksamheten. Nytt för i år var att flera feriearbetare anlätades vilket bidrog till ett större utbud av aktiviteter, exempelvis turneringar, men också att de lockade andra ungdomar att komma till verksamheten.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
■ Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	40,54 %	15 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

På grund av högt tryck på garantiplatser har emellanåt fler barn än norm tagits in på avdelningar där barngruppens sammansättning har tillåtit detta.

■ Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	30,99 %	17 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
--	---------	------	--------	----------------------------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Kommentar: På grund av högt tryck på garantiplatser har emellanåt fler barn än norm tagits in på avdelningar där barngruppens sammansättning tillåtit detta</p>				
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	100 %		2010
Andel förskollärare av antal anställda	47 %	48 %	46%	2010
<p>Kommentar: Förskolelärartätheten har ökat med två procentenheter jämfört med 2009. Utbyggnaden av förskolan är stor i hela Stockholmsregionen och konkurrensen om de relativt få utbildade förskollärarna är stor.</p>				
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökning n avseende trygg och säker miljö	75 %	90 %	öka	2010
<p>Kommentar: Ett utvecklingsområde. När förskolorna har följt upp brukarundersökningens resultat med vårdnadstagarna ha de dock fått en mer nyanserad bild av enkätsvaren.</p>				
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökning n avseende utveckling och lärande	71 %	80 %	öka	2010
<p>Kommentar: Ett utvecklingsområde. Förskoleundersökningen 2010 visar att vårdnadstagarna generellt är mindre nöjda i Farsta med förskolornas arbete med utveckling och lärande än tidigare år.</p>				
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	Verksamhetsberättelse 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Resultatet av enheternas självvärdering ■ avseende utveckling och lärande inom förskola	2,23	3	3,1	2010

Kommentar:

Förskoleområdena har arbetat med självvärdering avseende utveckling och lärande på flera olika sätt och i olika konstellationer under året, inte minst i olika nystartade nätverksgrupper. Det finns dock ingen samlad statistik som visar på om förra årets resultat har förbättrats.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och metoder för utvärdering som ■ relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Arbetet pågår.

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda ■ medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Sex barnskötare har gått utbildning till förskolelärare. Två av dessa har avslutat sin utbildning under året.

Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och ■ andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Fritidsverksamheten har anordnat dagkolloverksamhet i samarbete med idrottsföreningen Foc Farsta. Kontakter har tagit med andra föreningar, men det har ännu inte gett något konkret resultat.

NÄMNDMÅL:

Barn i behov av särskilt stöd ges i ett tidigt skede det stöd som behövs för en positiv utveckling.

● Uppfylls helt

NÄMNDMÅL:

Barn ska ha inflytande över och vara delaktig i utformningen av förskolans verksamhet och miljö.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En enkät genomförs med de barn som övergått till förskoleklass.	2010-01-01	2010-06-30	

Kommentar:

Barnen var mindre nöjda med verksamheten jämfört med tidigare år.

NÄMNDMÅL:

Barnen ska aktivt stärkas och stimuleras i sin matematik- och språkutveckling.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
20 förskollärare utbildas i "Tvåspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling 30p".	2009-09-01	2011-06-30	

Kommentar:

Sexton studerande har avslutat tredje terminen på vidareutbildningen.

NÄMNDMÅL:

Fritidsverksamheten ska arbeta utifrån ett förebyggande förhållningssätt, där samspelet mellan barn, ungdomar och vuxna ska vara ett viktigt instrument.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Aktivt söka upp och bjuda in ungdomar till verksamheten.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Fritidsgårdarnas personal informerar ungdomar om sin verksamhet på Farsta skolor.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kvalitetssäkra verksamheterna genom brukarenkäter och utveckla ett ☒ gemensamt självvärderingsinstrument.	2010-01-01	2010-06-30	

Kommentar:

Brukarenkät är genomförd och resultatet har återkopplats till berörda ungdomar. Fagersjö fritidsgård har arbetat med självvärdering kring preventionsfrågor.

NÄMNDMÅL:

Fritidsverksamheten ska erbjuda sommaraktiviteter.

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Komplettera ordinarie ☒ kolloverksamhet med lokalt anordnade aktiviteter.	2010-01-01	2010-08-31	

Kommentar:

Personalen har anordnat ett eget kollo i Värmland för ungdomar från Farsta som annars inte hade åkt på kollo. Stallmyran har genomfört ett ridläger i Delsbo. Årets sommaraktiviteter anordnade av fritidsgårdsverksamheten, se sommaröppen parklek, badbuss, tonårsverksamhet vid badet, lockade ett rekordstort antal besökare.

NÄMNDMÅL:

Fritidsverksamheten ska vara varierad och attrahera barn och ungdomar.

- Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
☒ Andel flickor som deltar i fritidens kvällsverksamhet per månad.	32,18 %	35 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Andelen flickor har ökat under hösten efter att fritidsgårdarna anpassat sina program efter deras önskemål.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Antal deltagande ungdomar i ♦ fritidens kvällsverksamhet per månad.	2 440	2 850	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Redovisade antalsuppgifter omfattar besökare på fritidsgårdarna under skolterminerna. Under sommaren har fritidsverksamheten i Farsta haft flera aktiviteter riktade till ungdomar som har varit mycket välbesökta.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Barn och ungdomar ska ges möjlighet ☑ att föreslå, planera och genomföra projekt.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Barn och ungdomar som besöker parklekar och fritidsgårdar ges möjligheter att medverka i att planera program och aktiviteter.

Ungdomsrepresentanter från skolor och fritidsgårdar erbjuds delta i ☑ diskussioner om hur den framtida fritidsverksamheten bör utformas.	2010-01-01	2010-05-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Rådslag har genomförts under året på alla fritidsgårdar. Resultatet har blivit ändrade åldersgrupper, andra öppettider och nya program utifrån ungdomarnas önskemål.

NÄMNDMÅL:

Förskolan ska arbeta med barns förståelse för likabehandling, ömsesidig respekt och jämställdhet.

● Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Antalet aktuella ● likabehandlingsplaner på förskolorna.	35	35	2010

NÄMNDMÅL:

Förskolan ska utveckla ett hälsofrämjande arbete.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Antalet närvarande barn vid förskolan ☒ varje dag.</p> <p>Kommentar: Antalet barn som har närvarat under dagen dokumenteras per avdelning. Det råder stora variationer, i princip är aldrig en barngrupps samtliga barn närvarande samtidigt.</p>	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Nyttjandet av utomhusmiljön i ett ☒ pedagogiskt syfte ska stärkas och utvecklas.</p> <p>Kommentar: Olika insatser har gjorts och ytterligare planer finns för att utveckla utomhusmiljön till pedagogiska uterum.</p>	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Risk och skyddsfaktorer ska årligen ☒ kartläggas.</p> <p>Kommentar: Risk- och skyddsfaktorer kartläggs årligen enligt plan.</p>	2010-01-01	2010-06-30	

NÄMNDMÅL:

Föräldrarnas inflytande och delaktighet ska utvecklas.

◆ Uppfylls delvis

Utvecklingsarbete pågår, se vidare text.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
<p>Andel nöjda föräldrar i ☒ förskoleundersökningen avseende förskola och hem (index).</p> <p>Kommentar: Att öka index på brukarundersökningen är ett utvecklingsområde för Farstas förskolor. De har haft dialog med sina vårdnadshavare i olika former under året för att få en bild av vad som krävs för att förbättra nöjdhetsgraden.</p>	73	80	2010

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>20 pedagoger utbildas i metoden ☒ "Vägledande samtal"</p>	2010-01-01	2010-06-30	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Utbildningens metoder prövas och utvärderas i olika grad av förskolorna. Förvaltningen har goda erfarenheter av att använda modellen i kommunikation med vårdnadstagare.

☒ Antal föräldrar som medverkar i föräldrasamverkan	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

I princip samtliga vårdnadstagare deltar på något sätt i förskolans verksamhet, men engagemanget varierar mellan olika förskolor. Nästintill 100 procent kommer till utvecklingssamtalen. I genomsnitt deltar runt 80 procent av vårdnadstagarna på föräldramötena. En mycket stor andel föräldrar kommer till olika typer av samkväm och fixardagar.

☒ Förskolorna ska tillsammans med föräldrarna utveckla och dokumentera formerna för samverkan mellan förskola och hem.	2010-01-01	2010-05-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Samtliga förskolor har på föräldramöten och förskoleråd haft dialog med föräldrarna om metoder för att förbättra samverkan mellan verksamheten och vårdnadstagarna. Förskolepersonal har på interna nätverksträffar haft erfarenhetsutbyte på temat utveckla samverkansformer. Enhetscheferna för respektive förskoleområde har utbytt erfarenheter om olika lyckade metoder för samverkan.

NÄMNDMÅL:

Samverkan mellan fritidsverksamheten, frivilligorganisationerna och andra verksamheter ökas.

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

☒ Västboda fritidsgård utvecklas till träffpunkt för äldre på dagtid och ungdomar på kvällstid.	2010-01-01	2010-05-31	
---	------------	------------	--

NÄMNDMÅL:

Vårdnadshavarna ska vara nöjda med kvaliteten i förskolan.

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Resultatet av brukarenkät ska ☑ återrapporteras till föräldrarna och följas upp med en åtgärdsplan.	2010-01-01	2010-05-31	

NÄMNDMÅL:

Öppna förskolan ska erbjuda mötesplatser där nyblivna föräldrar tillsammans med sina barn tidigt kan knyta kontakter, bygga nätverk och bli stärkta i sitt föräldraskap.

● Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Antal deltagande barn och ● föräldrar i öppna förskolans verksamhet per månad.	1 650	1 600	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Antalet besökare på öppna förskolan har ökat.

NÄMNDMÅL:

Övergången till skolan ska vara välplanerad.

◆ Uppfylls delvis

Samverkan med de kommunala skolorna inför övergång till förskoleklass fungerar överlag väl. Svårt att hitta fungerande rutiner vid övergång till olika fristående skolor.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Antal barn och föräldrar som ● erbjudits ett gemensamt överlämnade/avslutningssamtal	350	350	2010

Kommentar:

Samtliga föräldrar har erbjudits överlämnandesamtal inför förskoleklass och uppmanats att utnyttja det vilket en stor andel föräldrar har hörsammat.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolan ska uppmuntra föräldrarna att medverka till överlämnandesamtal med skolan inför barnens övergång till förskoleklass.	2010-01-01	2010-08-31	
Kommentar: Genomfört.			

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen**

● Uppfylls helt

Äldreomsorg**Verksamhetsförändringar 2010**

Inför en planerad ombyggnad har tre avdelningar avvecklats på Farsta vård- och omsorgsboende. Sammanlagt har 74 lägenheter berörts. Avvecklingen har varit möjlig genom ett intagningsstopp och med viss omflyttning av boende. I nuläget finns 26 boendeplatser för personer med demenssjukdom och 64 platser med somatisk inriktning på Farsta vård- och omsorgsboende.

De boendeplatser som haft inriktningen ålderdomshem på Edö vård- och omsorgsboende har under året successivt omvandlats till somatisk inriktning.

Blomstergårdens dagverksamhet för personer med demenssjukdom har flyttat och samlokaliseras med Mårbacka dagverksamhet i Edö servicehus lokaler. På så sätt kan ett mer varierat utbud av aktiviteter erbjudas besökarna.

Genom att arbeta med Lean har under året har en omorganisation av arbetet inom beställarenheten medfört att handläggarna arbetar mer funktionsinriktat. Det innebär att handläggarna inom respektive team roterar arbetsuppgifter veckovis i stället för att följa ärenden genom hela processen. Genom förändringen blir det möjligt för handläggarna att fokusera på en uppgift i taget, vilken upplevs mindre stressande. Syftet med förändringen är att frigöra tid som ska komma kunden till godo. Handläggningen blir också mer rättssäker genom en förbättrad dokumentation. Den nya organisationen kommer att utvärderas våren 2011.

Ett nytt bedömnings- och kartlägningsinstrument är infört under året. Det nya verktyget ska ge mer enhetsliga bedömningar inom Stockholms stad.

Brukarundersökningar 2010

Under året har brukarundersökningar genomförts inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden. Resultatet är överlämnat till verksamheterna i december.

Enheterna kommer att föreslå åtgärder utifrån de förbättringsområden som identifieras i undersökningen.

Projekt "Socialt innehåll för äldre i Farsta"

Med stöd av stimulansmedel från socialstyrelsen drivs projekt "socialt innehåll för äldre i Farsta". Projektet syftar till att höja livskvaliteten hos äldre personer i Farsta och på så sätt möjliggöra ökat kvarboende. Det görs genom ett utvecklat samarbete med ideella organisationer.

Under 2010 har projektet kartlagt befintliga mötesplatser och aktiviteter och uppdaterat den folder som beskriver utbudet. Foldern vänder sig nu både till potentiella frivilligarbetare och till äldre som kan tillgodogöra sig aktiviteterna.

En rad aktiviteter har erbjudits inom projektets ram under 2010. Till Café Alma, i Centrumkyrkan, har seniorer bjudits in till träffar vid 28 tillfällen under året. Lokala föreningar har ansvarat för innehållet. På fritidsgården Västboda har caféverksamhet och gymnastik erbjudits två gånger i veckan, totalt 44 tillfällen. Till "Edö filmklubb" har boende och utomstående bjudits in till filmvisning 36 gånger under året.

Några andra exempel på aktiviteter som arrangerats inom projektet är: Datakurser för äldre i samverkan med ABF. "Onsdagar i ladan" har fortsatt sin verksamhet och arrangerat sju träffar med sammanlagt 470 besök. Nio sommarutflykter har arrangerats i samarbete med föreningslivet, med totalt 320 deltagare. På samma sätt har tre julutflykter anordnats.

"Boken kommer" är ett pilotprojekt för att i samarbete med biblioteket öka tillgängligheten av litteratur för äldre i Farsta. Ett antal kontakter mellan frivilliga och äldre har förmedlats under året.

Samverkan med frivilligorganisationer är central i projektet. Därför anordnades den 3 december "frivilligas dag" där alla frivilliga och organisationer som har samverkat med projektet bjöds in. Här erbjöds förutom mötet med andra information och en föreläsning. Volontärsrekryteringen har utökats till tre tillfällen under året. Vid varje tillfälle har projektet varit representerat med informatörer under två dagar i Farsta centrum.

Mat och måltidssituationen

Under 2010 har maten och måltidssituationens betydelse poängterats. En kostekonom har i samverkan med personalgrupperna tagit fram och diskuterat handlingsplaner. Rutiner har utformats som samlats i en kostpärm. Utbildningar i egenkontroll är genomförda och kostombudens funktion har utvecklats genom en gemensam uppdragsbeskrivning. Sammantaget har arbetet resulterat i ett starkt fokus på mat och måltidssituationen i verksamheterna.

Anhörigstöd

Förvaltningen har sedan 2007 arbetat med anhörigstöd med stimulansmedel från Socialstyrelsen. Under 2010 har projektet permanentats och en tjänst som anhörigkonsulent har inrättats. Syftet med verksamheten är att underlätta för anhöriga och möjliggöra ett ökat kvarboende för äldre. Anhörigombudet samverkar nära med den uppsökande verksamheten och med projekt socialt innehåll för äldre i Farsta. En annan viktig samarbetspart är Röda korset.

Förutom enskilda stödsamtal, hembesök och aktiviteter i samverkan med Enskede-Årsta-Vantörs och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har anhörigkonsulenten genomfört ett antal aktiviteter under 2010. Några exempel är handledning för personal i samband med avlösning i hemmet, arrangerande av utflykter, samverkan med vårdcentraler och ett projekt för att prova en ny arbetsmodell för anhörigstöd.

Förebyggande insatser/upsökande verksamhet

Med stöd av stimulansmedel från Socialstyrelsen har projekt uppsökande verksamhet genomförts. Alla äldre över 75 år i stadsdelen som inte får några insatser från äldreomsorgen har kontaktats. De äldre har erbjudits hembesök, skriftlig information och möjligheten att delta i informationsmöten. Under 2010 har tio träffar anordnats med sammanlagt ungefär 550 deltagare.

Projektet fortsätter under år 2011. Förvaltningen kommer kontinuerligt att kontakta alla invånare det år de fyller 75 år, för att bland annat informera om möjligheten att få stöd och hjälp från äldreomsorgen.

Läkemedelsgenomgångar

Syftet med läkemedelsgenomgångar är att säkerställa en adekvat läkemedelsbehandling och därmed minska förekomsten av läkemedelsrelaterade problem. Antalet läkemedel minskar och därmed också läkemedelskostnaderna. Under våren 2010 har 32 läkemedelsgenomgångar gjorts för vårdtagare inom Farsta Östra Hemtjänst. En uppföljning i november visade att den regelbundna doseringen sjönk från 7,5 till 6,8 läkemedel, efter genomgången. Läkemedelskostnaden sjönk med i genomsnitt 1 281 kr person/år.

Kompetensutveckling

Projektet ”Kompetenshöjning i demens” har anordnat föreläsningar om de nya demensriktlinjerna för olika personalgrupper. Personal på vård- och omsorgsboenden för personer med demenssjukdomar har erbjudits en mer omfattande utbildning som bland annat innehållit bemötandefrågor och kunskap om de vanligaste demensdiagnoserna.

En särskild chefsutbildning för anhörigstöd (1 dag) har arrangerats av anhörigkonsulenten.

Inom ramen för projekt läkemedelsgenomgångar har en utbildning i läkemedelshantering för vårdpersonal genomförts i tre omgångar á 2x3 timmar. Totalt 28 personer har genomgått utbildningen under 2010.

Personal som saknat grundutbildning och/eller tillräckliga kunskaper i svenska språket har under året erbjudits kompletterande utbildning.

Handledning för personal som arbetar med personer med missbruk

Med hjälp av stimulansmedel från socialstyrelsen har förvaltningen arbetat med utbildning och handledning för personal inom äldreomsorgen som i sitt arbete kommer i kontakt med personer med missbruksproblem. Under 2010 har tio medarbetare genomgått en tredagars kurs med uppföljande handledning kring missbruk och bemötande. Tre seminarier har genomförts i samverkan med landstinget för personal inom socialpsykiatri och äldreomsorg. En modell har tagits fram för samverkan i riskärenden.

Jämställdhetsintegrering inom äldreomsorgen från ett brukarperspektiv

I samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har ett jämställdhetsprojekt genomförts under året. Som grund för projektet har jämställdhet i omvårdnadssituationer kartlagts genom en observationsstudie. Studien resulterade i en utbildning i jämställdhetsintegrering för nämnd och personal inom äldreomsorg.

E-tjänstprogrammet

Farsta och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltningar har tillsammans med äldreförvaltningen initierat projekten "Nyckelfri hemtjänst" och "Mobila larm", som beviljats medel från e-tjänstprogrammet.

Nyckelfri hemtjänst ska leda till en enklare och säkrare hantering av lås och nyckelhantering inom hemtjänsten. Handdatorer har tillhandahållits från stadsledningskontoret. Under 2010 har projektet tagit fram en kravspecifikation i samverkan med Tieto för att göra en integration med verksamhetssystemet möjlig. Två leverantörer har kontaktats för information om befintligt marknadsutbud. Systemet ska upphandlas under 2011.

Hälso- och sjukvård

För att de boende på vård- och omsorgsboendena ska få en god och säker hälso- och sjukvård, har hälso- och sjukvårdspersonalen på samtliga vård- och omsorgsboenden och servicehuset utfört riskbedömningar för att förebygga att de boende blir undernärda, faller och/ eller får trycksår.

Målet är att upptäcka risker och åtgärda dem. För att all personal ska arbeta på samma sätt ska en plan upprättas där diagnos, planerade och genomförda åtgärder

och uppföljning/resultat dokumenteras. Under hösten har därför utbildning i att skriva vård- respektive rehabiliteringsplan anordnats.

Stadens mall för kvalitetsindikatorer har fyllts i på vård- och omsorgsboenden. Det är ett mått på att viktiga delar av hälso- och sjukvård uppmärksammas och utförs. Exempel på indikatorer är ADL-status, riskbedömningar för fall, nutrition, trycksår, erbjudande om tandvårdsstöd, antal frakturer kopplat till antal fallincidenter, genomförda läkemedelsgenomgångar, inkontinensutredning.

Under våren genomfördes också en kartläggning av hälso- och sjukvårdsinsatser. Där kartlades bland annat hur många riskbedömningar som var gjorda och vilka rutiner som fanns för att åtgärda dessa risker. Där kartlades också förekomsten av fall, undernäring och trycksår.

Individ och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri - vuxna

Förvaltningen har utvecklat insatserna för olika målgrupper som nämns i verksamhetsplanen. Stödet till kvinnor som utsatts för våld i en nära relation har vidareutvecklats. En speciell grupp socialsekreterare har tillsatts vid enheten för försörjningsstöd för att utreda och snabbt kunna ge rätt insatser i det akuta läget. Farsta och Skarpnäck stadsdelsnämnder startade 1 december ett gemensamt projekt med medel från Länsstyrelsen. Syftet är att utveckla stödarbetet för kvinnor som utsatts för våld i nära relationer. En särskilt kvinnostödjare har anställts. En gemensam arbetsgrupp har genomfört förberedelserna inför starten av projektet.

Antalet barnfamiljer med försörjningsstöd har minskat något under det senaste halvåret. För att förbättra stödet till barnfamiljer har enheten för försörjningsstöd och enheten för barn och ungdom gjort en analys enligt LEAN av hur samarbetet kan utvecklas. En viktig fråga är t ex när barnfamiljer hotats av vräkning. Situationen för unga vuxna med försörjningsstöd har också utretts utifrån uppgifter om att försörjningsstöd inom vissa familjer varit aktuellt i flera generationer. Särskilt har försörjningsstödstagare i Hökarängen uppmärksammas. Förslag till riktade insatser utreds. Stadens handbok "Barnperspektiv och ekonomiskt bistånd" används nu i förvaltningens handläggning av försörjningsstöd.

Den särskilda handläggningen av felaktigt utbetalat försörjningsstöd har resulterat i att fler felaktiga utbetalningar har upptäckts. Erfarenheterna delges övrig personal för att bättre upptäcka och förebygga felaktiga utbetalningar.

Enheten för vuxna/socialpsykiatri har haft kontakt med ett ökat antal personer med missbruksproblematik.

Enhetens verksamheter har utvecklats vilket bekräftades av en undersökning som Sveriges Kommuner och Landsting i samarbete med Socialstyrelsen genomfört under året. Vid sk "Öppna Jämförelser" av missbrukarvården i landets samtliga kommuner och stadsdelar kom Farsta på en framträdande plats. Undersökningen tog upp frågor om delaktighet, kunskap, samarbete, tillgänglighet m m.

EMMA-Träff (socialpsykiatri) har under perioden flyttat verksamheten till nya lokaler i Hökarängen. Deltagarna i kursverksamheterna och besökarna i caféet har uppskattat bytet av lokal. Det nya läget har också förbättrat möjligheten att hålla kontakt med fler personer. Lingberga gruppboendestudie ligger i samma fastighet. De boende har under året fått bra kontakt med EMMA och besöker regelbundet verksamheten. Lokalen har skapat ökade möjligheter att utveckla innehållet i verksamheten. Det finns ett större restaurangkök som har gett möjlighet till fler sysselsättningsplatser. En kock anställd på lönebidrag har medverkat till att klara den dagliga lunchserveringen. Hotellhem har fått möjlighet att beställa matlådor när caféet där inte själva kan ordna dessa. Träfflokalen har nu också tillgång till en mindre gymnastiksal med möjlighet till innebandy, pingis mm. Där har även anordnats en mycket lyckad Spa- kväll för tjejer. EMMA har under året utvecklat samarbetet med stödboendet Frimärket. På en gemensam odlingslott kan brukarna odla och utföra lättare trädgårdsarbete.

Förvaltningen har ett projekt för att utveckla metoder och insatser för gruppen äldre personer med psykiska funktionsnedsättningar. Projektet stöds av äldreförvaltningen och får medel från socialstyrelsen. Den första fasen i denna pilotstudie innebär att en grupp boendestödjare vid förvaltningens boendestödsenhet börjat söka upp ett antal personer som tillhör målgruppen och boende i stadsdelen Hökarängen för att motivera och erbjuda stöd. Projektet kommer att pågå ett år.

Hemlöshet

Vid senaste mätningen av hemlösa i Stockholm stad var det 214 hemlösa som tillhörde Farsta, vilket är något fler än vid föregående mätning. De som är akut hemlösa är dock ett fåtal. Förvaltningen arbetar aktivt och systematiskt med att förhindra att människor blir hemlösa. Vid hot om vräkning har förvaltningen en god beredskap. Genom ett nära samarbete med de allmännyttiga bostadsbolagen och kronofogdemyndigheten har 43 vräkningar kunnat förhindras under året. Genom bistånd till hyresskuld har risken för vräkning undanröjts i många fall.

Boendeenheten Farstasteget, dagverksamheten Porten och det boendestöd som ges i lägenheter, bidrar att motverka hemlöshet. Dagverksamheten Porten har ett kontinuerligt högt antal besökande och gör viktiga insatser för att förebygga och se till att de som redan har en bostad kan behålla den.

Under året har en ny kompletterande verksamhet startats på Hökarängsplan. Bland de som vistas där finns en grupp missbrukare som har upplevts som ett störande inslag. Under sommaren har de regelbundet kontaktats av en socialsekreterare med uppdrag att arbeta uppsökande. En enkel kaffeservering på torget har utgjort en bas för verksamheten som bl a syftar till att motivera dessa personer att besöka dagverksamheten Porten. Arbetet och kaffeserveringen har genomförts i samarbete med personal från Söderledskyrkan i Hökarängen. Förvaltningen har efter sommarens erfarenheter utökat det fältförlagda arbetet i nära samverkan med

kyrkan. Dessa satsningar på uppsökande arbete och boendeinsatser för hemlösa och missbrukare har finansierats med extra medel från centrala medelsreserven.

Farsta har, enligt en landstingsrapport, de högsta alkoholrelaterade dödstalen i staden, vilket visar på behovet av särskilda insatser för denna grupp missbrukare. Förvaltningen vidareutvecklar de nya insatserna och ansöker om medel från centrala medelsreserven för att finansiera verksamheten under 2011. I uppdraget ska även ingå att arbeta mobiliserande och skapa samverkan med civilsamhället i övrigt, organisationer, föreningar, och volontärverksamhet, vilka kan bidra till ett välformat och långsiktigt stöd för målgruppen.

Stödboendet Farstasteget, är en viktig länk i boendekedjan där möjlighet ges att gå från en mycket kort period av nykterhet till stödboende och därefter till försökslägenhet och ett eget boende. De boende ges stöd att klara de olika stegen i en boendetrappa så att de på sikt klarar ett självständigt boende. De får hjälp och stöd med att sköta och sanera ekonomin och att lära sig att klara av vad som krävs i ett eget boende.

Budget- och skuldrådgivning

Förvaltningen har under året utökat verksamheten med budget- och skuldrådgivning. Fr.o.m. 1 juli har en budget/skuldrådgivare anställts på 50% i ett år. Med förstärkningen har väntetiden kunnat kortas.

Sedan april 2010 har de boende inom Farsta Hotellhem kunnat få budget- och skuldrådgivning på plats. Rådgivningen som är en del av enheten för försörjningsstöd, ges i samarbete med Hotellhem, Kronofogden och Konsumentverket. Rådgivningen har särskilt vänt sig till de som bor inom olika stödboenden och till deltagarna i förvaltningens öppenvårdsbehandling CRA. 71 personer har fått tidsbokad rådgivning. Drygt 25% av de boende inom Hotellhem har under året haft kontakt med budget- och skuldrådgivningen.

Statsbidrag som använts med anledning av ny vårdform inom psykiatri

Under året har fortsatt samverkan utvecklats tillsammans med de psykiatriska enheterna i södra Stockholm. Gemensamma vårdplaner för 15 personer, avseende LPT- och LRV-vård, har upprättats inom den nya vårdformen. De insatser som har getts är stödboende, boendestöd och sysselsättning.

Individ och familjeomsorg - barn och ungdom

Barn och ungdoms utredningsenhet har under året sett över sina arbetssätt. Målet är att genom fokus på barnets behov, förbättrad dokumentation och tydligare verksamhetsuppföljning, bland annat genom BBIC-implementering, få fram bättre beslutsunderlag för olika stöd- och behandlingsinsatser. I samarbetet med Familjestödsenheten som i första hand ska svara för öppenvårdsinsatser har remitterings- och uppföljningsförfarande setts över för att säkerställa att rätt insats ges till rätt barn. Utredningsenheten går även detta år med ett underskott. Under året har enheten sett över och utvecklat uppföljningsrutinerna, hur och vad som

beviljas samt sett över att planerade hemtagningar verkställs. Enheten har även deltagit i stadens kvalitetsutmärkelse, en process som också bidragit till kvalitetssäkra arbetet. Under året har 650 anmälningar och 58 ansökningar inkommit till utredningsenheten. Av dessa anmälningar fanns grund att starta utredning i 343 ärenden.

Förebyggande strategi

Stadsdelsnämnden antog den 11 juni 2009 en långsiktig strategi för utveckling av det förebyggande arbetet inom barn- och ungdomsverksamheten i Farsta. Målsättningen är att fler aktörer ska komma in och stödja föräldrar, barn och ungdomar i ett tidigare skede i den ordinarie verksamheten.

Strategins inriktning är att förvaltningen långsiktigt utvecklar stödinsatser på hemmaplan och i bred samverkan över verksamhetsområdena. Målgrupp för strategin är barnfamiljer i Farsta med särskilt fokus på de familjer som är i behov av samhällets stöd. För dessa familjer handlar det ofta om psykisk ohälsa, arbetslöshet, missbruk och andra problem som leder till ett socialt utanförskap.

Familjestödsenheten har under året flyttat till Tallkrogens Hus. I lokalerna finns en utredningslägenhet och ett ungdomsboende för nio ungdomar i åldrarna 16 till 20 år. Syftet med verksamheten är att kunna erbjuda ett boende i närområdet för ungdomar som har insatser eller ska slussas tillbaka hem från en institutionsvistelse. Stödet formas individuellt och en coach hjälper dem att hitta vägar till utbildning och/eller sysselsättning.

Familjebehandlarna och familjepedagogerna har under året haft insatser i 92 familjer. Åtta nätverksmöten har genomförts och utöver det har flera familjer fått konsultering. 14 ungdomar får stöd av enhetens två kvalificerade kontaktpersoner. Dessutom får ett tiotal ungdomar särskild stöd av fältassistenter. Samarbetssamtal i vårdnads- och umgängesfrågor genomförs av familjestödsenheten i samarbete med familjerättssekreterarna.

Ungdomsmottagningens "Öppet Hus" har cirka 60 besökare i veckan. Efterfrågan på kuratorssamtal har varit stort. Ungdomsmottagningen har varit öppen under sommaren.

I ett nära samarbete med Söderledskyrkan har stadsdelsförvaltningen under ett antal år utvecklat en gruppverksamhet, "Humlan", för att stödja barn och ungdomar till missbrukande föräldrar. Två familjebehandlare och en kurator på ungdomsmottagningen leder samtalsgrupperna. Nytt för i år är att föräldrarna erbjudits att delta i en samtalsgrupp.

Fältassistenter har fått extra resurser för att under sommaren utöka det förebyggande arbetet med ungdomar. Aktiviteter som paintball, ridning, paddling och gokart genomfördes med ca 40 ungdomar. Under året har de haft gruppverksamhet utifrån metoden "Balans i livet", med föräldrar, ungdomar och flera tjejgrupper. Arbetet har även bedrivits i samverkan med fritidsgårdar och högstadieskolor i stadsdelen.

Projektet ”Familjeverkstan” har i samarbete med ABF haft fyra studiecirklar. Cirkeldeltagande föräldrar har fått nya insikter om sitt föräldraskap samt uppslag om hur de som föräldrar kan agera i olika situationer.

För att möta upp de behov som finns i Farsta har familjestödsenheten utökats med en ungdomscoach och ungdomsmottagningen med en kurator på halvtid.

Funktionsnedsättning

Antalet personer som får diagnosen neuropsykiatriskt funktionshinder ökar. Det neuropsykiatriska stödteamet inom förvaltningens boendestödsenhet har utökat sin verksamhet och stödjer i dag 35 personer. Förvaltningen har tillsammans med Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltningar inlett ett samarbete och bildat arbetsgrupper för utveckla utredningsarbetet och det interna samarbetet mellan socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Tre biståndshandläggare har genomgått en utbildning i neuropsykiatri. En handläggare har genomgått en utbildning i hur man samtalar med barn. Samtliga biståndshandläggare har under året börjat göra utredningar enligt DUR-metoden.

Vid gruppboendet Strandvillan har ett arbete inletts för att skapa en sk terapeutisk trädgård. Syftet är att kunna erbjuda de boende möjlighet till olika former av stimulerande utevistelser i närmiljön. För närvarande arbetar en landskapsarkitekt med att ta fram en ritning på trädgården. Därefter kommer arbetet med att skapa trädgården att genomföras successivt för att vara helt klar om ca ett år. Bidrag till trädgården har beviljats från Danellii stiftelse. Förutom egen finansiering bidrar också kyrkan med medel.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och unga ♦ i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	64,81 %	65 %	65 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Förvaltningen ger insatser som inte registrerats korrekt i paraplysystemet. Under 2011 kommer denna registrering att bli mer fullständig.

Andel genomförandeplaner ■ för biståndsbedömda insatser inom IoF, socialpsykiatri	62,99 %	80 %		Verksamhetsberättelse 2010
--	---------	------	--	----------------------------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Målet är i huvudsak uppnått. I praktiken finns fler genomförandeplaner än vad de registrerade siffrorna anger.

Bl a har det funnits problem för entreprenörer med att registrera efter övergången till Volvo IT.

Andel vuxna i ● biståndsbedömd öppenvård (IoF)	63 %	55 %	55 %	Verksamhetsberättelse 2010
--	------	------	------	----------------------------

● Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare ♦ och socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen	78 %	80 %		2010
---	------	------	--	------

Kommentar:

De klagomål som inkommer till biståndshandläggare och socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen handlar ofta om bemötande. De sökande är i en utsatt situation och kan ibland känna misstro mot myndigheter. Förvaltningen har satsat på utbildningar kring bemötande. Frågan är alltid aktuell och utvecklas kontinuerligt.

● Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	0 st	100 st	2010
---	------	------	--------	------

● Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	76 %	76 %		2010
---	------	------	--	------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nöjda brukare - Daglig verksamhet ● (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	87 %	90 %	2010
Nöjda brukare - Korttidsboende (stöd ● och service till personer med funktionsnedsättning)	95 %	80 %	91 %	2010
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och ● service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	87 %	86 %	2010
Andel anhöriga som ♦ är nöjda med hur anhörigstödet fungerar	63 %	70 %	72 %	2010
Kommentar: Låg svarsfrekvens.				
Andel ♦ omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	94 %	97 %	87 %	2010
Kommentar: All personal som saknar grundutbildning har erbjudits kompletterande utbildning. Att årsmålet inte har uppnåtts beror till stor del på bristande språkkunskaper hos enstaka personal. Fortfarande har en mycket hög andel (94%) av omsorgspersonalen i Farsta grundutbildning.				
Andelen nöjda ♦ omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	74 %	81 %	82 %	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Kommentar: Se kommentar i text.</p>				
<p>Andelen nöjda omsorgstagare - ♦ Vård- och omsorgsboende</p>	79 %	81 %	82 %	2010
<p>Kommentar: Se kommentar i text.</p>				
<p>• Brukarnas nöjdhet med bemötande från • biståndshandläggare inom äldreomsorgen</p>	80 %	80 %		2010
<p>♦ Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende</p>	75 %	78 %	80 %	2010
<p>Kommentar: Se kommentar i text.</p>				
<p>♦ Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - Vård och omsorgsboende</p>	82 %	87 %	88 %	2010
<p>Kommentar: Se kommentar i text.</p>				
<p>♦ Upplevelsen av maten och måltidssituationen i vård- och omsorgsboenden</p>	61 %	73 %	73 %	2010
<p>Kommentar: Se kommentar i text.</p>				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Upplevelsen av maten och måltidssituationen ♦ inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg)	64 %	73 %	73 %	2010

Kommentar:

Se kommentar i text.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Bidra till ökad samverkan mellan ☒ socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Den nya organisationen med en familjestödsenhet som arbetar förebyggande är ett svar på detta uppdrag.

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska utifrån stadens samverkansavtal med ☒ Stockholms läns landsting utforma mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet	2010-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika ☒ boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2011-12-31	
Upprätta lokala samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsnämnden, ☒ utbildningsnämnden, landstinget och polisen med målet att skapa hållbara strukturer för samverkan kring barn och ungdomar avseende förebyggande insatser.	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Kommentar: Genomfört, regelbundna möten.</p>			
<p>Utveckla och prioritera det ☒ drogpreventiva arbetet bland barn och ungdomar</p>	2007-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Genomfört.</p>			
<p>Under 2010 ska användandet av DUR ☒ påbörjas. Senast vid utgången av 2011 ska alla stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH.</p>	2010-01-01	2011-12-31	
<p>Utbyggnad och utveckling av ☒ variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras</p>	2008-01-01	2011-12-31	
<p>Det ska finnas öppna ☒ dagverksamheter för äldre i samtliga stadsdelsnämnder</p>	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Verksamhet har startat upp och utökats i samverkan med frivilligorganisationer, se text.</p>			
<p>Genomföra insatser för att förbättra ☒ matkvaliteten och måltidsupplevelsen</p>	2008-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Insatser har genomförts, se text.</p>			
<p>Genomföra ☒ kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet</p>	2008-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Demensutbildning har genomförts, se kommentar i text.</p>			
<p>Hemtjänstpersonal ska erbjudas ☒ handledning</p>	2008-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Handledning erbjuds kontinuerligt.</p>			

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Då ansökningar om bistånd gällande hemtjänst eller boende beviljats informeras alltid den enskilde om Stockholms stads valfrihetsmodell och vad det innebär. Informationen lämnas både muntligt och skriftligt.</p>			
☒ Personer över 75 år ska erbjudas förebyggande hembesök	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: En handläggare har under året arbetat heltid inom ramen för ett projekt med uppsökande verksamhet. Personer över 75 år har under olika former informerats om den enskildes rätt till bistånd samt beställarenhetens uppdrag.</p>			
☐ Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår	2010-01-01	2010-12-31	Avvikelse
<p>Kommentar: Genomförandeplaner där sociala aktiviteter ingår finns inte framtagna för alla kunder/boende. Verksamheten räknar med att fullfölja aktiviteten under 2011.</p>			
☒ Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och stödja och uppmuntra personal som vill ta över verksamhet under affärsmässiga former	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda dagsutflykter till äldre	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Anordnas inom projekt socialt innehåll för äldre i Farsta, se text.</p>			
☒ Stadsdelsnämnderna ska öka graden av utevistelse i vård- och omsorgsboenden	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: En ökad utevistelse har dokumenterats, bland annat på Edö vård- och omsorgsboende.</p>			

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utveckla kunskaper i svenska hos ☒ vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk	2009-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: Se kommentar i text.			
☒ Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: Verksamheten har förändrats utifrån omvärldsförändringar, se kommentar i text			
☒ Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter	2009-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: Samtliga boenden har en plan för sociala aktiviteter.			
☒ Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: All personal erbjuds grundutbildning.			
☒ Äldre personer ska ha möjlighet att få hjälp av vaktmästarservice	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: Äldre personer i Farsta SDO har möjlighet att få hjälp av vaktmästarservice.			

NÄMNDMÅL:

De boende i vård- och omsorgsboende ska få en god och säker hälso- och sjukvård med en god hygienisk standard.

Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Samtliga boende ska bedömas utifrån ☒ risk för att få trycksår, bli undernärld samt att falla.	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: Bedömningar är gjorda på samtliga boende.			

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadens mall för kvalitetsindikatorer ☒ ska fyllas i varje månad.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Kvalitetsindikatorerna har fyllts i varje månad.

NÄMNDMÅL:

De tidiga och förebyggande insatserna för barn och ungdom ska prioriteras.

Uppfylls helt

Tidiga och förebyggande insatser, framför allt genom Familjestödsenheten har utvecklats.

Antalet anmälningar om barn som far illa har dock ökat, liksom andelen inledda utredningar.

De sociala problemställningarna är oftare av sådan art att insatser behövs.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
☒ Andelen inledda utredningar av inkomna ansökningar och anmälningar	53,59 %	40 %	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Antalet anmälningar och andelen inledda utredningar har ökat under året. Problemen för de barnfamiljer där anmälan inlämnas har ofta varit sådana att insatser varit nödvändiga.

☒ Antal anmälningar till barn och ungdom.	640	602	Verksamhetsberättelse 2010
---	-----	-----	----------------------------

Kommentar:

Indikatorn är beskrivande. Att sätta mål för hur många som anmäler är svårt att förutse.

☒ Antal ansökningar till barn och ungdom	58	60	Verksamhetsberättelse 2010
--	----	----	----------------------------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Familjestödsenheten ska, i samverkan med den utredande enheten för barn och ungdom, erbjuda gruppverksamheter utifrån aktuella behov. (Farsta)</p> <p>Kommentar: Genomfört.</p>	2010-01-01	2011-12-31	
<p>Föräldrar ska erbjudas temabaserade föreläsningar på kvällstid.</p> <p>Kommentar: Genomfört med stort deltagarantal.</p>	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Föräldravandrare erbjuds stöd av fältassistenter och kompetensutveckling i samverkan med polisen.</p> <p>Kommentar: Genomfört, har även fått droginformation riktad till personal.</p>	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Utöka kuratorsresursen på Ungdomsmottagningen med inriktning pojkar.</p> <p>Kommentar: Utökning har skett med en halvtidstjänst.</p>	2010-01-01	2010-06-30	

NÄMNDMÅL:

De äldre ska erbjudas god och näringsriktig mat och en inbjudande måltidsituation.

- Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
● Antal kostombud	20	20	Verksamhetsberättelse 2010
<p>Kommentar: Kostombud finns utsedda i alla verksamheter.</p>			

NÄMNDMÅL:**Den äldre ska ha inflytande över sin vardag utifrån sina individuella behov.**

● Uppfylls helt

Alla enheter arbetar kontinuerligt med att på olika sätt fånga upp de äldres önskemål. Genomförandeplanen är ett aktivt verktyg för den äldres inflytande över sin vardag. Förvaltningen arbetar för att alla ska ha en aktuell genomförandeplan, och räknar med att nå målet under 2011.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
De äldre ska ges möjlighet att föreslå och planera aktiviteter.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

De äldre ges möjlighet att föreslå och planera aktiviteter på olika sätt i verksamheterna. Till exempel sker det vid ankomstsamtal och halvårsvisa uppföljningar. Kontaktpersonerna är viktiga för att informera om aktiviteter i det dagliga arbetet och för att fånga upp de äldres intressen och önskemål.

Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan.	2010-01-01	2010-12-31	Avvikelse
--	------------	------------	-----------

Kommentar:

Alla enheter har inte tagit fram genomförandeplaner för samtliga kunder. Anledningen är bland annat sjukdom och personalförändringar. Under 2011 räknar enheterna med att alla kunder ska ha en aktuell genomförandeplan framtagen.

NÄMNDMÅL:**Ett effektivt system för hantering av klagomål och synpunkter ska finnas vid förvaltningen och tillämpas vid alla enheter**

● Uppfylls helt

NÄMNDMÅL:**Ett varierat utbud av sociala och fysiska aktiviteter ska erbjudas de äldre i öppna mötesplatser, vård- och omsorgsboenden och inom hemtjänsten utifrån lokala förutsättningar.**

● Uppfylls helt

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
<ul style="list-style-type: none"> ● Antal aktiviteter som anordnas i samverkan med frivilligorganisationer 	49	25	2010

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ■ Sociala aktiviteter för äldre ska utvecklas i samverkan med frivilligorganisationer och pensionärsföreningar. 	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Görs bland annat inom projekt "socialt innehåll för äldre i Farsta", se text.

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens utredande och behandlande verksamheter ska använda utvärderingsbara utrednings- och behandlingsmetoder i större omfattning.

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● En ASI- utredning ska göras i varje enskilt ärende där missbruk förekommer 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● En DUR-utredning ska göras i varje enskilt ärende inom området socialpsykiatri 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Samtliga barnavårdsutredningar ska göras med stöd av dokumentationssystemet BBIC 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Utredningsmetoden DUR ska införas i utredningsarbetet vid biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning 	2010-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Insatser till personer med omfattande stödbehov ska utvecklas.

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● Fortsatt utveckling av samverkan med bostadsbolagen för att motverka hemlöshet 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Ökad samordning av insatser för att tillgodose behoven hos personer med komplexa vårdbehov 	2010-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Medarbetarna inom äldreomsorgen ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling.

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Enheterna ska ta tillvara den kompetens medarbetarna inom äldreomsorgen förvärvat genom sina olika erfarenheter. 	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Myndighetsutövning ska präglas av värdigt bemötande och respekt för den enskilde.

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Biståndshandläggarna inom äldreomsorgen erbjuds utbildning om bedömningskansliets kartläggnings- och bedömningsinstrument. 	2010-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Fortbildning i bemötande, etik och servicetänkande ska anordnas för biståndshandläggarna inom äldreomsorg och funktionsnedsättning samt socialsekreterarna inom individ och familjeomsorgen 	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Personer med funktionsnedsättning ska vara delaktiga i och ha inflytande över insatsen som ges.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
I dokumentationen ska framgå tydligt hur brukaren varit delaktig och fått påverka val av insats och insatsens genomförande.	2010-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Personer med psykisk funktionsnedsättning ska erbjudas ett varierat utbud av sysselsättning

● Uppfylls helt

NÄMNDMÅL:

Personer som utsatts för våld i nära relationer ska få hjälp och stöd

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Enheternas samarbetsrutiner ska utvecklas och säkras när det gäller utredning och genomförande av insatser	2010-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:

Samarbetet internt och externt ska utvecklas och förbättras

● Uppfylls helt

NÄMNDMÅL:

Stadens handikappolitiska program ska göras känt internt och externt

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Information om handikappolitiska programmet ska spridas vid särskilt anordnade informationsträffar	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stadsdelen ska utveckla det förebyggande arbetet för äldre.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Medarbetarna inom äldreomsorgen ☒ ska erbjudas handledning i ett rehabiliterande synsätt.	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Stödet till personer som vårdar och hjälper närstående ska stärkas.

● Uppfylls helt

NÄMNDMÅL:

Ungdomars konsumtion och tillgång till alkohol, tobak och narkotika ska minska.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Bred droginformation genomförs till ☒ samtliga barn- och ungdomsarbetare samt föräldravandrare.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Tobaksutbildning har genomförts för Farstas samtliga barn- och ungdomsarbetare. Övriga deltagare kom från skolan, kyrkan och föräldravandrare.

Ett folköls- och tobakstillsynsbesök ☒ samt fyra inköpsstudier genomförs i samtliga butiker.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Samtliga 54 butiker som säljer folköl och/eller tobak har fått tillsynsbesök.

Stoppa langningen-kampanjer ☒ genomförs inför valborg och höstlov.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Flygbladsutdelning under parollen "Tänk om" genomförd utanför systembolaget i Farsta.

NÄMNDMÅL:**Utbyggnaden av gruppboväder för funktionshindrade ska kontinuerligt bevakas och följas upp**

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Den sk objektlistan för planerade byggnationer av gruppboväder följs kontinuerligt upp.	2010-01-01	2011-12-31	

NÄMNDMÅL:**Utvecklingen av öppenvården ska bidra till färre och kortvarigare institutionsplaceringar för barn och ungdom.**

- Uppfylls helt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare**

- Uppfylls helt

Sjukfrånvaro

Den positiva utvecklingen mot en lägre sjukfrånvaro har fortsatt i förvaltningen och för år 2010 är sjukfrånvaron 5,9%. Årsmålet var 6,5%. Som jämförelse kan nämnas att 2008 var sjukfrånvaron 8,1 % och 2009 7,7 %. Projektet Friska medarbetare, som startade oktober 2008 har varit en viktig faktor för att lyckas nå den lägre sjukfrånvaron. Sedan hösten 2008 har 113 ärenden av karaktären långtidssjukskrivna samt 66 ärenden av karaktären hög korttidssjukfrånvaro handlagts, totalt 179 ärenden. Totalt har 89 långtidsärenden avslutats.

Genom projektet har en tydlig och strukturerad metod arbetats fram när det gäller rehabiliteringen av långtidssjukskrivna medarbetare. För att förebygga ytterligare långtidssjukskrivningar har rutiner och riktade insatser utarbetats vid upprepad korttidssjukfrånvaro och/eller sjukfrånvaro längre än 15 dagar. Medarbetare som uppvisar denna typ av sjukfrånvaro har kontakt med företagshälsovårdens professioner för utredning samt eventuell åtgärdsplanering. Återkoppling sker alltid till närmaste chef.

Kompassen är en riktad gruppinsats för medarbetare med återkommande korttidssjukfrånvaro samt för medarbetare som är i riskzonen för att hamna i sjukskrivning eller har bristande motivation för sitt nuvarande arbete och behöver reflektera över eventuellt arbetsbyte. Sammanlagt har fyra Kompassengrupper genomförts varav den senaste under hösten 2010. I oktober 2010 gjordes en uppföljning av de tre första Kompassengrupperna. Syftet var att följa upp om medarbetarnas minskade korttidsfrånvaro efter deltagandet i Kompassen, har varit

långsiktigt hållbar. Lika angeläget var det att följa upp hållbarheten i deltagarnas livsstilsförändringar och om de individuella handlingsplanerna och dess mål kontinuerligt följts upp av chef och medarbetare. Glädjande nog kan konstateras att korttidssjukfrånvaron har minskat i dessa grupper samt att de individuella handlingsplanerna i de flesta fall kontinuerligt följts upp av chef och medarbetare.

Vi kan konstatera att det ihärdiga arbetet med att sänka sjukfrånvaron har gett resultat och att den goda samverkan mellan chefer och medarbetare, fackliga representanter, personalenhet, företagshälsovård, försäkringskassa och i viss mån även arbetsförmedling har bidragit till den gynnsamma utvecklingen. När projektet upphörde den sista december 2010 är arbetssättet förankrat bland förvaltningens chefer och medarbetare och integrerat i organisationen.

Förvaltningen har också inriktat sig på att främja de anställdas hälsa genom att erbjuda gratis motionsgymnastik två gånger per vecka samt att delta i motion på SATS, Friskis och Sveltis samt Nautilus gym till rabatterade kostnader. Det har också funnits möjlighet att delta i alla aktiviteter på badhusen i Stockholms stad till ett rabatterat pris. Tider har varit bokade för intresserade att ett par gånger per vecka gratis använda bollplaner för tennis och badminton. Tillgång till subventionerad massage har funnits. Förvaltningen har också bjudit in till gångtävlingar där man i lag tävlat mot varandra. För att säkerställa en rökfri arbetstid finns en policy om rökfri arbetstid vilken innebär att de som vill sluta röka ska ges stöd och uppmuntran. Ett flertal rökslutargrupper har genomförts. Det har också funnits möjlighet att under en tid få hjälpmedel typ nikotintuggummi subventionerat.

Enheterna har fortsatt sitt friskvårdsarbete i syfte att skapa en medvetenhet om vad som bidrar till hälsa och förtydliga det egna ansvaret som varje medarbetare har för sin hälsa. Alla enheter har haft i uppdrag att arbeta med hälsoplaner på individ och grupp nivå. Exempelvis har Farsta strands förskolor via sin hälsoplan skapat en hälsogrupp med hälsocoach och representant från de olika förskolorna. Gruppen har träffats kontinuerligt och kommit med förslag på olika friskvårdsaktiviteter. En central tanke har varit att hitta gemensamma aktiviteter som medarbetarna från alla enhetens förskolor kan samlas runt. Enheten har på kvällstid bowlat, målat tavlor och introducerats i yoga och mindfulness. Förskolorna har utmanat varandra i stegtävlingar där priserna har bestått av någon enklare gemensam upplevelse som till exempel att gå på bio. Att hålla medarbetarsamtal under promenad har prövats och varit uppskattat. Enhet Fritid har inbjudit till att delta i en friskvårdssatsning där arbetsgrupperna utmanat varandra till ett bättre fysiskt välbefinnande. Här samlas det rörelsetimmar och all träning räknas där syftet är att motionera och att det pågår i minst en halv timme. Belöningar utdelas i form av upplevelser som arbetslaget gemensamt väljer till exempel teater, bowling, rida islandshästar. På Edö servicehus har arbetsplatsträffen varit forumet för hälsodialogerna. Här har utgångspunkten i samtalen varit verksamhetens uppdrag och att alla anställda ska vara delaktiga. Medarbetare har blivit erbjudna individuella handledningar. Vid medarbetarsamtalen har enskilda behov av främjande insatser tagits upp i och med att den anställda fått göra en skattning av sin hälsa.

Hälsa och verksamhet

Projektet Hälsa och Verksamhet har pågått under 2010, medverkande i projektet var förutom Farsta, Skarpnäcks och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar samt St: Erikshälsan. Hypotesen var att ökat resultat och måluppfyllelse genom att en större grad av delaktighet ger minskad sjukfrånvaro och därigenom frigör mer resurser till kunden. Metoden går ut på att medarbetare och chef gemensamt bryter ner enheternas åtaganden till konkreta och uppföljningsbara mål på grupp eller individnivå för att sedan mäta och följa upp. Uppföljningen sker kontinuerligt och i alla led, från medarbetare till högsta ledningen. Medarbetare - enhetschef varannan vecka, enhetschef - avdelningschef var 6 vecka och avdelningschef - direktör 4 gånger per år. Detta arbetssätt säkerställer medarbetarnas delaktighet i arbetet med verksamhetsplanering och uppföljning utifrån stadens ledningssystem. Under året har 4 arbetsgrupper året deltagit i projektet och ytterligare 5 har startats upp.

Framgångsfaktorer

- Hela ledningssystemet fokuserar på resultat
- Utvecklingsarbete som genomförs i den dagliga verksamheten
- Arbetssättet situationsanpassas till lokala förhållanden
- Utgångspunkterna är resultat, delaktighet, inflytande och konstruktiv feedback
- Genomsyrar hela organisationen
- Använda den mötesstruktur som finns i organisationen, inga nya möten
- Korta mål med tät uppföljning
- Vikten av att planera och följa upp
- Struktur i det dagliga arbetet

På de arbetsplatser som kommit längst upplever medarbetarna att de genom att ha en bra struktur för arbetet har fått tid över, tid som kommer de boende till gagn. De har satt ord på den tysta kunskapen och diskuterar vad och hur och varför man arbetar på ett visst sätt. De boende och deras anhöriga har märkt av att det blivit lugnare och att personalen kan berätta varför de gör som de gör. Medarbetarna uttrycker även att det blivit roligare att gå till arbetet.

Enligt erfarenhet och forskning har medarbetarnas delaktighet och inflytande över sin arbetssituation en positiv effekt på närvaron. Utifrån detta bedömer förvaltningen att arbetssättet på sikt kommer innebära att sjukfrånvaron minskar respektive hålls på låg nivå.

Förstudien Verksamhet och hälsa

Farsta stadsdelsförvaltning har i samarbete med Skarpnäck och Kungsholmen genomfört en förstudie "Verksamhet och hälsa" med medel beviljat av Svenska Europeiska socialfonden, ESF-rådet. Förstudien hade som uppgift att utreda behov av kompetensutveckling för hela arbetslag i syfte att skapa förutsättningar för att

utveckla hälsosamma och effektiva arbetsplatser. För att kartlägga kompetensförsörjningsbehoven hos målgruppen, förankra och ge möjlighet för de involverade att tycka till och påverka inriktningen på ett eventuellt genomförandeprojekt har fokusgrupper genomförts med medarbetare och chefer. Det har även genomförts processmöten som bidragit till att en plattform med gemensamma nyttoperspektiv vuxit fram och förankrats. Resultat och erfarenhet från projekten "Hälsa och verksamhet" och "Friska medarbetare i Farsta" har bidragit i diskussionerna. De huvudsakliga deltagarna på processmötena har varit HR-företrädare från de medverkande stadsdelarna, men även från andra intresserade stadsdelar

Förstudien möttes positivt av ett flertal intressenter och en genomförandeansökan om ett tvåårigt projekt (2011-2012) lämnades in till ESF-rådet där förutom Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar även Hässelby/Vällingby, Spånga/Tensta, Rinkeby-Kista och Upplands Väsby kommun fanns med som partners. ESF-rådet bedömde att projektet har potential att bli en strategisk satsning för att minska sjukfrånvaron och skapa attraktiva arbetsplatser och beviljade projektet ekonomiskt stöd om 23,9 miljoner kronor. I nära samverkan med Farsta och övriga partners är Personalstrategiska avdelningen projektets formella ägare. För samverkan och kunskapsutbyte har försäkringskassa och arbetsförmedling sagt ja till att delta med representanter i projektets referensgrupp.

Projektets målsättning är att skapa effektiva, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser. Genom ökat inflytande och ansvarstagande i verksamheten för medarbetare och arbetsgrupper förväntas sjukfrånvaron minska, arbetsmiljön förbättras och verksamhetens effektivitet och resultat öka. Detta i sin tur ger förutsättningar att stärka ledarskapet så att det blir mer strategiskt och kommunikativt. De erfarenheter och lärdomar som dras under genomförandet av projektet kommer att spridas och tillvaratas i ordinarie verksamhet.

Chefsutveckling

Förvaltningen arbetar sedan 2007 långsiktigt och strategiskt med att höja chefernas kompetens utifrån den tredimensionella ledarskapsbeteende teorin som betonar att ett framgångsrikt ledarskap kräver förmåga till förändring, struktur och relationer. Ett gott ledarskap är nyckelfaktorn för att nå långsiktig framgång.

Alla enhetschefer och biträdande enhetschefer har genomgått ett av förvaltningen skräddarsytt ledarskapsprogram under åren 2008-2010. Programmet har omfattat 15 dagar för enhetschefer samt 5 dagar för biträdande enhetschefer.

Målet med ledarskapsprogrammet var att utveckla det personliga ledarskapet för att skapa goda arbetsplatser med minskad ohälsa och att driva verksamheten framåt med brukarens behov i centrum. Efter utvärdering görs bedömningen att cheferna har blivit tydligare och tryggare i sin chefsroll och kan därigenom agera mer situationsanpassat.

Enhetscheferna har även själva, med ledning av utvecklingsstrateg för chefsutveckling, haft fortsatt dialog och kunskapsöverföring. De har bland annat

börjat med att hitta bra gemensamma strategier inom olika utvecklingsområden, till exempel förbättrade arbetsplatsmöten samt medarbetar- och lönesamtalen.

Det finns klara samband mellan arbetsmiljö kvalitet och ledarskap, man vet att ökning av medarbetarnas hälsa leder till ökad produktivitet. En del av de minskade sjukskrivningstalen kan därför förklaras med detta strategiska arbete.

Förvaltningens chefsutveckling hålls ihop via det så kallade Chefsforumet. Detta forum består av direktör, avdelningschefer och enhetschefer. Alla cheferna träffas en halv – en dag i månaden. Förutom information från ledningen och olika föreläsningar används forumet till att utbyta erfarenheter och arbeta med strategiska frågor. Under året har chefsforum bland annat arbetat med brukarinflytande, sänka sjukfrånvaron, delaktighet och inflytande för våra brukare samt resultat och utvecklingsarbete.

Samverkansavtalet

Arbetet med utformningen av arbetsplatsträffarna har fortsatt och diskussionerna har pågått på alla enheter. Flera enheter har också ändrat sina APT-former i syfte att öka deltagande och dialog.

Utbildningssatsningar

Inom stadsdelsnämndens egna verksamheter har behovet av språkutbildning kartlagts. Från vård- och omsorgsboende har medarbetare deltagit i svenskundervisning och planer finns för att fler ska erbjudas utbildning.

Introduktionsdagar för nyanställda

En introduktionsdag har genomförts där ca 25 medarbetare deltog. Programmet för introduktionsdagen innehöll information om stadens och stadsdelens organisation, styrning och mål samt en bussrundtur med guidning i stadsdelen.

Arbetsmiljöarbete

Under hösten 2010 inleddes förvaltningens arbetsmiljöutbildning. Syftet är att alla chefer med arbetsmiljöansvar ska ha en fullgod kunskap i de lagar och förordningar som styr arbetsmiljöarbetet och målet är att alla ska vara godkända i kunskapstest och därmed bli diplomerade. Utbildningsomgången inleddes med att de chefer och fackliga företrädare som ville testa sig utan föregående utbildning fick göra det. Två arbetsmiljöutbildningar har också hunnits med innan årsskiftet. Vid årets slut hade totalt 21 chefer och/eller fackliga företrädare godkänts i testet. Utbildningen fortsätter med nya omgångar under våren 2011.

Jämställdhets- och mångfaldsarbete

Jämställdhetsarbetet har i första hand varit inriktat utifrån brukarperspektivet i verksamheterna:

- Inom äldreomsorgen har projektet ”Program för hållbar jämställdhet” genomförts.
- Inom fritidsverksamheten har man satsats på att få fler flickor till fritidsgårdarna, och särskilt de flickor som normalt inte går till fritidsgården, de med annan bakgrund än svensk. Man har en upparbetad kontakt med föreningen Varken kuvad eller hora som arbetar med hedersrelaterade frågor bland ungdomar. Fritidsgården Tuben har också ett samarbete med en afrikansk systerförening.
- Fritidsgården Tuben bedriver i samverkan med öppna förskolan en verksamhet för unga föräldrar mellan 16-20 år, vänder sig till både män och kvinnor.
- Inom förskolan arbetar man sedan flera år aktivt med genusfrågor som en del av det pedagogiska arbetet.

I samband med verksamheternas arbete och i dialogen som förts mellan chefer och medarbetare om hur man realiserar sina uppdrag har jämställdhets- och mångfaldssynen aktualiserats. En stor del av personalen inom äldreomsorgen har erhållit jämställdhetsutbildningar genom projektet ”Program för hållbar jämställdhet”.

En lönekartläggning som gjordes i samband med uppföljningen av jämställdhets- och mångfaldsplanen visade att det inte finns några strukturella löneskillnader mellan kvinnor och män. Föräldralediga har bedömts ha haft samma rätt och förutsättningar för löneökningar i löneöversynen som sina kollegor och ingen har missgynnats på grund av föräldraledighet. JÄMIX-kartläggningen (avser 2009) visade att män i något högre utsträckning än året dessförinnan tagit ut föräldraledighet. För att öka medvetenheten hos såväl chefer som medarbetare om de positiva aspekterna med ökad mångfald tas förvaltningens jämställdhets och mångfaldsplan samt policyn mot kränkande behandling upp i olika sammanhang. Det sker i bland annat i introduktionen för nyanställda. Under 2010 har ett ärende med påstått kränkande behandling på grund av etnicitet utretts på förvaltningen. Utredningen gav inte stöd för att diskriminering förekommit.

Övertalighet

Det är i första hand ombildningen av Farsta Vård- och omsorgsboende som lett till övertalighet inom förvaltningen, där främst vårdbiträden och undersköterskor har berörts men även sjuksköterskor, arbetsterapeuter, sjukgymnaster samt kökspersonal och vaktmästare. Övertaligheten har kunnat minimeras genom att personal har kunnat flyttas till vakanta befattningar och vikariat på andra enheter inom främst äldreomsorgen. Totalt har 30 personer konstaterats övertaliga på grund av omstruktureringen av Farsta Vård- och omsorgsboende.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
NöjdMedarbetarIndex ♦ (alla nämnder/bolag)	62	63	62	2010
Sjukfrånvaro (alla ● nämnder/bolag)	5,9 %	6,5 %	5,0 %	2010

NÄMNDMÅL:

Alla enheter och medarbetare ska bidra till att förverkliga vision 2030.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Enheter ska ta fram vad som ska uppnås 2010 utifrån visionens mål; ☑ mångsidig och upplevelserik, innovativ och växande samt medborgarnas Stockholm.	2010-01-01	2010-03-31	

Kommentar:

Enheter har diskuterat vad visionen innebär i arbetet. Aktiviteten har också diskuterats på samtliga enheter vid dialogmötena som förvaltningsledningen genomför under april-maj.

NÄMNDMÅL:

Ett kommunicerande och öppet ledarskap med helhetssyn på resultat, delaktighet, utveckling och ett hälsosamt arbetsliv (Farsta)

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Fortsättning av ☑ chefsutvecklingsprogram att omfatta bitr enhetschefer	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Under året har utbildningsinsatser genomförts för biträdande chefer.

NÄMNDMÅL:

Medarbetarskapet ska utvecklas så att varje individ har inflytande och tar ansvar.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● Arbetsplatsträffarna ska utvecklas i syfte att öka medarbetarnas delaktighet. 	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Projektet "Hälsa och verksamhet" ska genomföras under året. 	2010-01-01	2010-06-30	

NÄMNDMÅL:

Sjukfrånvaron ska minska till 6,5 %

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Aktiviteter för att minska sjukfrånvaron, med fokus på korttidssjukfrånvaron, ska genomföras. Aktiviteterna ska vara hälsofrämjande och av såväl psykosocial som fysisk art. 	2010-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Chefer och medarbetare ska samverka om hälsofrämjande insatser. 	2010-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ☑ En arbetsmiljöutbildning med diplomering ska genomföras. 	2010-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Fortbildning för enhetschefer och bitr enhetschefer i rekrytering 	2010-01-01	2010-06-30	

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:

3.Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Bokslutet för 2010 visar ett resultat om 4,2 mnkr före resultatöverföringar och 7,1 mnkr efter. Årets resultat motsvarar 0,58 procent av driftbudgeten. Förvaltningen för över -2,9 mnkr från årets resultat till resultatfonden. Fonden uppgår då till 6,0 mnkr. Överskott finns främst inom förskoleverksamhet och ekonomiskt bistånd. Underskott finns inom verksamhetsområdena äldreomsorg samt individ och familjeomsorg för barn och unga. Förvaltningen arbetar aktivt med att använda tilldelade resurser utifrån ett kundperspektiv på ett effektivt sätt. Detta sker bland annat genom Lean- genomgångar och ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.1 Budgeten ska vara i balans

- Uppfylls helt

Förvaltningens resultat för 2011 är ett överskott på 4,2 mnkr före resultatöverföringar och 7,1 mnkr efter resultatöverföringar.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet ☐ efter resultatöverföringar (alla nämnder)		100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
Nämndens budgetföljsamhet ● före resultatöverföringar (alla nämnder)	99,7 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
Nämndens ☐ prognossäkerhet T2 (alla nämnder)			+/- 1 %	2010

NÄMNDMÅL:

Nämndens verksamheter ska bedrivas kostnadseffektivt med budget i balans.

- Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Månatliga uppföljningar mellan ☒ budgetansvariga chefer och controllers.	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: I syfte att göra säkra uppföljningar och prognoser genomförs månatliga uppföljningsmöten med controllers och budgetansvariga chefer.			
☐ Prognosverktygen ska utvecklas och anpassas efter verksamhetens behov.	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentrar: I dialog med förvaltningens chefer har prognosverktygen utvecklats.			
☐ Utveckla och informera om ekonomihandboken.	2010-01-01	2010-03-31	
Kommentrar: Ekonomihandboken har under året uppdaterats och informationsmöten har genomförts med samtliga enhetschefer under första tertialet.			

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

Ekonomiskt utfall i sammanfattning

Justerad budget 2010

Farsta stadsdelsnämnds nettobudget uppgick till 1 219,4 mnkr för år 2010. I beloppet ingår tilläggsanslag och prestationsförändringar med 34,9 mnkr som kommunstyrelsen tillstyrkt under året. Utöver detta har nämnden anmält omslutningsförändringar på 151,2 mnkr. Dessutom har nämnden haft en investeringsbudget på 10,2 mnkr.

Budgetutfall per verksamhetsområde

Verksamhet	Just budget 2010		Utfall 2010		Avvikelse Netto	Avvikelse 2009
	Mnkr	Kostnader	Intäkter	Kostnader		
Nämnd- och förvaltningsadministration	38,9	0,0	39,6	-2,4	1,7	0,4
Individ- och familjeomsorg	144,7	-18,5	153,5	-20,4	-6,9	-8,1
<i>varav socialpsykiatri</i>	46,3	-6,0	43,9	-5,4	1,8	-1,4
Flyktingmottagande	4,0	-0,3	2,2	0,0	1,5	0,1
Stadsmiljöverksamhet	12,6	0,0	13,2	-0,6	0,0	0,1
<i>varav avskrivningar och intern ränta</i>	2,1	0,0	2,7	0,0	-0,6	0,4
Förskoleverksamhet	261,0	-28,7	249,4	-26,3	9,2	18,0

Äldreomsorg	604,1	-103,9	606,5	-89,3	-17,0	-2,5
Stöd- och service till pers m funktionsnedsättning	189,7	-26,0	186,2	-27,1	4,6	0,1
Fritid och kultur	25,4	-1,1	25,3	-1,9	0,8	1,1
Ekonomiskt bistånd	113,4	-2,4	103,4	-2,1	9,7	3,3
Arbetsmarknadsåtgärder	13,0	-6,5	12,5	-6,7	0,7	0,3
Total drift	1 406,8	-187,4	1 391,8	-176,6	4,2	12,7
<i>Resultatfond från 2009, överskott</i>					9,0	5,6
<i>Resultatfond till 2011, överskott</i>					-6,0	-9,0
Total inkl resultatöverföring					7,1	9,4
Investeringar	10,2	0,0	3,9	0,0	6,3	6,1
<i>varav stadsmiljöverksamhet</i>	4,6	0,0	2,4	0,0	2,2	3,5
<i>varav inventarier och maskiner</i>	5,6	0,0	1,5	0,0	4,1	2,6

Bokslutet för nämndens verksamheter visar ett överskott på 4,2 mnkr före resultatöverföringar och 7,1 mnkr efter resultatöverföringar. De områden som under året inte uppfyllt målet med en budget i balans är insatser för barn och ungdomar och äldreomsorg. Kostnaderna för försörjningsstöd har inte ökat i den takt som prognostiserades i början av året. I jämförelse med 2009 har kostnaderna för försörjningsstöd ökat med 2,8 procent och antal hushåll har i snitt ökat med 25.

Jämförelse av kostnader och intäkter med föregående år

Kostnads- och intäktsutveckling per kontogrupp

Mnkr	2009	2010	Förändring
Bidrag och ersättningar	-44	-37	7
Försäljning	-33	-26	7
Taxor och avgifter	-32	-31	1
Övriga externa intäkter	-66	-82	-16
Summa intäkter	-175	-176	-1
Lokalkostnader	91	92	1
Personalkostnader	620	582	-38
Försörjningsstöd	79	80	1
Övriga externa kostnader	541	623	82
Summa kostnader	1 331	1 377	46
Nettokostnad	1 156	1 201	45

Tabellen ovan visar totala kostnader och intäkter år 2009 och 2010 samt förändringen i utfall mellan åren.

Intäkter

Intäkterna har ökat med 1,1 mnkr. Förändringen beror på:

- Ökade föräldraavgifter på grund av fler barn inom förskola
- Stimulansbidrag för ombyggnationer och nystarter
- Ökade kost- och äldreomsorgsavgifter
- Ökade intäkter för LASS

Kostnader

Kostnaderna har ökat med 46 mnkr. Förändringen beror på:

Personalkostnader (minskat 38 mnkr)

- Minskade kostnader för löner bl a på grund av verksamhetsövergångar
- Ökade kostnader för löneökningar

Lokalkostnader (ökat 1 mnkr)

- Ökade kostnader på grund av hyreshöjningar och tillkommande lokaler

Försörjningsstöd (ökat med 1 mnkr)

Övriga externa kostnader (ökat med 82 mnkr)

- Ökade kostnader på grund av nystartade verksamheter inom förskolan
- Ökade kostnader för köp av verksamhet på grund av prisökningar inom funktionsnedsättning
- Ökade kostnader för köp av verksamhet på grund av prisökningar och verksamhetsövergångar inom äldreomsorg
- Ökade kostnader för köp av verksamheter på grund av volymökning inom äldreomsorg

Kostnads- och intäktsutveckling per verksamhetsområde, jämförelse 2009-2010

Verksamhet Mnkr	Utfall 2009		Utfall 2010		Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter
Nämnd- och förvaltningsadministration	44,8	-2,9	39,6	-2,4	-5,2	0,5
Individ- och familjeomsorg	148,9	-21,4	153,5	-20,4	4,6	1,0
varav socialpsykiatri	43,8	-6,0	43,9	-5,4	0,1	0,6
Flyktingmottagande	2,9	0,0	2,2	0,0	-0,7	0,0

Stadsmiljöverksamhet	12,6	-0,1	13,2	-0,6	0,6	-0,5
Förskoleverksamhet	225,7	-24,3	249,4	-26,3	23,7	-2,0
Äldreomsorg	584,5	-91,6	606,5	-89,3	22,0	2,3
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	172,4	-24,9	186,2	-27,1	13,8	-2,2
Fritid och kultur	27,9	-3,1	25,3	-1,9	-2,6	1,3
Ekonomiskt bistånd	100,7	-2,1	103,4	-2,1	2,7	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	10,8	-5,0	12,5	-6,7	1,7	-1,7
Total drift	1 331,2	-175,4	1 391,8	-176,6	60,6	-1,2

Individ och familjeomsorg

Kostnadsökningen inom individ och familjeomsorg i förhållande till 2009 beror främst på ökade personalkostnader samt ökade jourhemsplaceringar. Intäkterna har minskat med 1,0 mnkr, vilket hänförs till minskade intäkter från staten via Migrationsverket. I samband med bokslut 2010 gjordes i enlighet med försiktighetsprincipen en justering av tidigare uppbokningar av förväntade intäkter från Migrationsverket avseende kostnader för ensamkommande flyktingbarn. Denna justering innebär en negativ resultatpåverkan på insatser för barn och unga med 4,0 mnkr i bokslut 2010. Detta får ingen påverkan på enhetens budget för 2011.

Flyktingmottagande

Kostnaderna har minskat på grund av att antalet flyktingar har minskat i förhållande till 2009.

Förskola

Kostnaderna inom förskola har ökat med 23,7 mnkr, vilket främst beror fler inskrivna barn samt fler nystartade förskolor. Intäkterna har ökat med 2,0 mnkr. Det beror på en ökning av föräldraavgifterna och ökat stimulansbidrag för de nystartade förskolorna.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens kostnadsökning beror på fler insatser för äldre under 2010 i förhållande till 2009, 16 helårsplaceringar fler inom vård- och omsorgsboenden samt 1 800 timmar per månad mer hemtjänst.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kostnaderna inom verksamhetsområdet har ökat med 13,8 mnkr, vilket beror på ökat antal insatser. Intäkterna har ökat med 2,2 mnkr vilket främst beror på ökade intäkter från försäkringskassan.

Fritid och Kultur

Kostnads- och intäktssidan har minskat inom verksamhetsområdet, vilket beror på organisationsförändringar genomförda under 2009.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat 2,8 procent i förhållande till 2009.

Jämförelse prognoser – utfall

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Nettoutfall	7,1	4,0	0,0

Budgetutfall per verksamhetsområde

Nämnd och gemensam administration

Verksamhet Mnkr	Just budget 2010 KostnaderIntäkter	Utfall 2010 KostnaderIntäkter	Avvikelse Netto	Avvikelse 2009		
Nämnd och ledning	7,1	0,0	8,9	-1,0	-0,8	2,3
Kansli o personal	15,8	0,0	15,0	-1,0	1,8	-0,4
Ekonomi, lokaler och IT	16,0	0,0	15,7	-0,4	0,7	-1,5
Summa	38,9	0,0	39,6	-2,4	1,7	0,4
<i>Avvikelse i %</i>				4,4%	0,9%	

Utfall jämfört med budget

Verksamheten redovisar ett överskott på 1,7 mnkr. Överskottet beror delvis på försiktighet vid budgeteringen av kostnaderna för övergången till Volvo-IT .

Jämförelse prognoser – utfall

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Nettoutfall	1,7	0,0	0,0

Resultatet förbättras något i förhållande till prognoserna i tertialrapporterna.

Individ och familjeomsorg

Verksamhet Mnkr	Just budget 2010 KostnaderIntäkter	Utfall 2010 KostnaderIntäkter	Avvikelse Netto	Avvikelse 2009		
Gem. kostnader	4,2	0,0	3,3	-0,1	1,0	0,3
Barn och ungdom	63,5	-9,3	76,1	-10,1	-11,8	-7,3
Vuxeninsatser	30,7	-3,2	30,2	-4,8	2,1	0,3
Socialpsykiatri	46,3	-6,0	43,9	-5,4	1,8	-1,4
Summa	144,7	-18,5	153,5	-20,4	-6,9	-8,1
<i>Avvikelse i %</i>				-5,5%	-6,8%	

Utfall jämfört med budget

Barn och Ungdom

Verksamheten redovisar ett underskott på 8,5 mnkr. Underskottet beror till stor del på att fler barn och ungdomar placerats i förhållande till budget samt att de i budget planerade hemtagningarna inte kunde genomföras enligt tidplan.

Öppnandet av stödboendet för ungdomar, Tallkrogens Hus, försenades med fyra månader på grund av en vattenskada vilket även bidrog till att tidplanerna inte kunde hållas. Resultatet påverkas negativt med 4,0 mnkr på grund av den justering i enlighet med försiktighetsprincipen av tidigare uppbokningar av förväntade intäkter för ensamkommande flyktingbarn som gjordes i samband med bokslut 2010. Denna justering påverkar inte verksamhetens budgettilldelning för 2011.

Vuxna

Verksamheten för vuxeninsatser redovisar ett överskott på 2,1 mnkr. Överskottet förklaras av att antalet vårdplaceringar på institution minskat och av att kostnaderna inom öppenvård för vuxna blivit lägre genom bättre samordning och ett effektivare utnyttjande av platser vid Farstasteget.

Socialpsykiatri

Verksamheten redovisar sammantaget ett överskott på ca. 1,8 mnkr.

Socialpsykiatrins beställarenhet redovisar ett överskott på 0,1 mnkr.

Utförarenheterna inom socialpsykiatri redovisar ett sammanlagt överskott på 0,9 mnkr.

Utförarenheternas resultat (socialpsykiatri)

(tkr)	Brutto- budget	Nettoav- vikelse 2010	Resultat i % av omslutning
Verksamheter			
Emma träfflokal	2 632	-37	-1,4
Emma it	2 200	-321	-14,6
Edö restaurang	5 466	325	5,9
Boendestöd och neuropsykiatriskt team	10 800	-193	-1,8
Stödboende Frimärket	3 935	1 143	29,0
Summa	25 033	917	3,7

Jämförelse prognoser – utfall individ och familjeomsorg

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Gem. kostnader	0,0	0,0	0,0
Barn och Ungdom	-8,7	-5,0	-0,5
Vuxna	0,0	0,0	0,0
Socialpsykiatri	1,8	-0,5	-0,3
Nettoutfall	-6,9	-5,5	-0,8

När det gäller socialpsykiatri och skillnaden mellan prognoser i tertiärrapport 1 och 2 och utfall beror differensen på att vårdplaceringar under hösten kunnat begränsas i större omfattning än vad som kunde förutses. Klienter som bott på

HVB-hem har kunnat erbjudas stödboende och försökslägenheter lokalt i större utsträckning.

Flyktingmottagande

Verksamhet	Just budget 2010		Utfall 2010		Avvikelse	Avvikelse
Mnkr	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2009
Flyktingmottagande	4,0	-0,3	2,2	0,0	1,5	0,1
Summa	4,0	-0,3	2,2	0,0	1,5	0,1
<i>Avvikelse i %</i>					40,5%	3,3%

Utfall jämfört med budget

Verksamheten redovisar ett överskott på 1,5 mnkr.

Jämförelse prognoser – utfall

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Nettoutfall	1,5	0,0	0,0

Prognoserna i tertialrapporterna visar en mindre avvikelse från resultatet.

Stadsmiljö

Verksamhet	Just budget 2010		Utfall 2010		Avvikelse	Avvikelse
Mnkr	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2009
Parkskötsel	10,5	0,0	10,5	-0,6	0,6	0,6
Räntor o avskrivningar	2,1	0,0	2,7	0,0	-0,6	-0,6
Summa	12,6	0,0	13,2	-0,6	0,0	0,0
<i>Avvikelse i %</i>					0,0%	0,0%

Utfall jämfört med budget

Verksamheten redovisar inga avvikelser.

Jämförelse prognoser – utfall

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Nettoutfall	0,0	0,0	0,1

Prognoserna i tertialrapporterna stämmer överens med utfallet i bokslutet.

Förskoleverksamhet

Verksamhet	Just budget 2010		Utfall 2010		Avvikelse	Avvikelse
Mnkr	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2009
Resultatenheter	171,8	-1,0	176,9	-2,4	-3,7	3,3
Hyrer och lokaldrift	25,5	0,0	21,4	-2,8	6,9	-2,0
Lokalåtgärder/Stimulansbidrag	5,0	0,0	5,8	0,0	-0,8	2,4
Barn i behov av särskilt stöd	25,9	0,0	24,1	0,0	1,8	2,5
Övrigt	31,2	-27,7	19,6	-21,1	5,0	11,8
Öppen förskola	1,6	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0

Summa	261,0	-28,7	249,4	-26,3	9,2	18,0
Resultatfond från 2009, överskott						9,0
Resultatfond till 2011, överskott						-5,3
Summa efter resultatöverföring						12,8
						14,6
Avvikelse i %						5,5%
						6,7%

Utfall jämfört med budget

Verksamheten redovisar ett överskott på 9,2 mnkr före resultatöverföring och 12,8 efter. Överskottet beror på att barnantalet under året ökat, en avsatt reserv som inte har tagits i anspråk, överskott för nyöppnade förskolor samt att kostnaderna för barn i behov av särskilt stöd redovisar lägre kostnader än budgeterat. Antalet barn har under året ökat med 70 stycken. Verksamheten har under året reserverat medel för att täcka ett konstaterat underskott inom individ- och familjeomsorg för barn och unga.

Jämförelse prognoser – utfall

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Nettoutfall *	9,2	2,6	3,1

* Efter resultatöverföring

Differensen mellan tertialrapporterna och bokslutet är förhållandevis stor. Det beror på att prognoserna baserades på färre antal inskrivna barn än det faktiska utfallet samt att en avsatt reserv inte helt tagits i anspråk.

Äldreomsorg

Verksamhet	Just budget 2010	Utfall 2010	Avvikelse	Avvikelse		
Mnkr	KostnaderIntäkter	KostnaderIntäkter	Netto	2009		
Resultatenheter hemtjänst	57,9	-57,9	57,9	-58,7	0,8	0,0
Biståndsbedömning	11,9	0,0	11,4	0,0	0,5	0,9
Hemtjänst o servicehus	101,2	34,1	105,6	34,2	-4,5	-1,9
Särskilda boenden, inkl hyror	402,2	-74,1	392,5	-54,8	-9,6	-5,2
Dagverksamhet	7,9	0,0	10,0	-1,0	-1,1	0,2
Trygghetslarm	2,7	0,0	2,7	-0,4	0,4	0,0
Övrigt	20,3	-6,0	26,4	-8,6	-3,5	3,5
Summa	604,1	-103,9	606,5	-89,3	-17,0	-2,5
Avvikelse i %					-3,4%	-0,5%

Utfall jämfört med budget

Äldreomsorgens resultat för 2010 är ett underskott på 17,0 mnkr. Beställaren redovisar underskott på 24,6 mnkr. Detta underskott beror främst på fler placeringar inom vård- och omsorgsboende än budgeterat, i genomsnitt cirka 34 personer per

månad vilket motsvarar cirka 23,5 mnkr. Äldreomsorgens tilldelning av budgetmedel baseras på befolkningsprognoser över antalet invånare över 65 år och redan i januari-februari kunde man se att dessa prognoser inte stämde med det faktiska antalet invånare över 65 år. Antalet månadsplaceringar inom särskilt boende har dock minskat från 602 plaster i februari till 578 platser i december. Antalet beställda hemtjänsttimmar överskrider planeringsnivån med i genomsnitt ca 2 600 timmar per månad vilket motsvarar cirka 8,9 mnkr. Under året har beställningarna av hemtjänsttimmar ökat något från 33 490 i januari till 35 986 i december. I oktober beställdes flest antal hemtjänsttimmar, 36 692. Kostnaden för hyror är lägre än budgeterat och beställarens intäkter är högre än budgeterat på grund av ökade intäkter från äldreomsorgsavgifter samt ersättning för omkostnader i samband med ombyggnationen av Farsta vård- och omsorgsboende.

Utförarenheternas resultat

(tkr)	Brutto- budget	Nettoav- vikelse 2010	Resultat i % av omslutning
Särskilda boenden			
Edö servicehus	38 147	613	1,6
Edö gruppboende	29 770	561	1,9
Edö vård- och omsorgsboende	20 679	-411	-2,0
Farsta vård- och omsorgsboende	65 629	-13	0,0
Summa	154 225	750	0,5

Äldreomsorgens utförarenheter redovisar ett sammantaget överskott om 0,8 mnkr. Edö vård- och omsorgsboende redovisar ett underskott om 0,4 mnkr. Enheten har genomfört åtgärder och har en ekonomi i balans inför 2011. Edö servicehus och Edö gruppboende redovisar båda överskott om 0,6 mnkr.

(tkr)	Brutto- budget	Nettoav- vikelse 2010	Resultat i % av omslutning
Övrig verksamhet			
Trygghetslarm	2 700	396	14,7
Summa	2 700	396	14,7

Trygghetslarm redovisar ett överskott på 0,4 mnkr vilket innebär att avvecklingen av den egna larmenheten 2009 medförde en total kostnadsminskning om 0,9 mnkr.

Jämförelse prognoser – utfall

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Nettoutfall	-17,0	-6,6	-9,4

Skillnaden i förhållande till tertialrapporterna beror på att antalet placeringar i vård- och omsorgsboenden under perioden augusti till december inte minskade i den takt som prognosen byggde på. Utförarenheterna prognostiserade också ett större överskott i tertialrapporterna än utfallet i bokslutet.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhet Mnkr	Just budget 2010		Utfall 2010		Avvikelse	Avvikelse 2009
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	
Biståndsbedömning	4,3	0,0	4,4	0,0	-0,1	-0,1
Insatser för personer med funktionsnedsättning	185,4	-26,0	181,8	-27,1	4,7	0,2
Summa	189,7	-26,0	186,2	-27,1	4,6	0,1
<i>Avvikelse i %</i>					2,8%	0,1%

Utfall jämfört med budget

Verksamheten redovisar ett överskott på 4,6 mnkr. Av överskottet svarar beställarenheten för ett överskott på 0,1 mnkr och gemensamt funktionshinder för ett överskott på 2,2 mnkr. Utförarenheterna inom funktionsnedsättning redovisar ett sammanlagt överskott på 2,3 mnkr. Samtliga enheter redovisar ett positivt resultat.

Jämförelse prognoser – utfall

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Nettoutfall	4,6	0,0	-1,1

Skillnad mellan tidigare prognoser och utfall beror på förbättrade resultatet hos flera egna utförare. Det beror även på att prognosen för enheten för personligt stöd har varit för försiktig beroende av svårigheter att bedöma LASS-ersättningen. Därtill fick utförarenheten Farsta gruppboende beslut om särredovisningar sent på året vilket skapade en osäkerhet i prognosarbetet.

Utförarenheternas resultat

(tkr)	Brutto- budget	Nettoav- vikelse 2010	Resultat i % av omslutning
Daglig verksamhet			
Hökarängen DV	2 786	263	9,4
Farsta DV	6 396	49	0,8
Brevduvan	1 133	190	16,8
Summa	10 315	502	4,9

(tkr)	Brutto- budget	Nettoav- vikelse 2010	Resultat i % av omslutning
Gruppboendestäder			
Hökarängen, Ekliden och Strandvillan	19 225	642	3,3
Summa	19 225	642	3,3

(tkr)	Brutto- budget	Nettoav- vikelse 2010	Resultat i % av omslutning
Övrig verksamhet			
Enheten för personligt stöd	21 150	1157	5,5

Summa **21 150** **1 157** **5,5**

Samtliga utförarenheter inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppvisar ett positivt resultat för 2010.

Fritid och Kultur

Verksamhet Mnkr	Just budget 2010		Utfall 2010		Avvikelse	Avvikelse 2009
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	
Fritidsverksamhet	19,1	-0,1	21,3	-1,1	-1,3	0,3
Kultur	1,1	0,0	0,9	0,0	0,2	0,2
Kollo	2,9	-1,0	2,4	-0,8	0,3	0,4
Konsumentrådgivning	0,3	0,0	0,7	0,0	-0,4	0,2
Övrigt	2,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0
Summa	25,4	-1,1	25,3	-1,8	0,8	1,1
<i>Avvikelse i %</i>					3,3%	4,2%

Utfall jämfört med budget

Verksamheten redovisar ett överskott på 0,8 mnkr. Det beror på att en budgeterad reserv inte behövde tas i bruk.

Jämförelse prognoser – utfall

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Nettoutfall	0,8	0,0	0,0

Resultatet i bokslut visar en mindre förbättring jämfört med prognoserna i tertialrapporterna.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhet Mnkr	Just budget 2010		Utfall 2010		Avvikelse	Avvikelse 2009
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	
Ekonomiskt bistånd	93,3	-2,4	81,7	-2,1	11,3	6,7
Handläggning		20,1	0,0	21,7	0,0-1,6	-3,4
Arbetsmarknadsåtgärder	13,0	-6,5	12,5	-6,7	0,7	0,3
Summa		126,4	-8,9	115,9	-8,8	10,4
<i>Avvikelse i %</i>					8,8%	3,3%

Utfall jämfört med budget

Verksamheten för ekonomiskt bistånd redovisar ett överskott på 9,7 mnkr. Såväl genomsnittlig nettokostnad som antal bidragshushåll för försörjningsstöd har ökat något i jämförelse med 2009. Ökningen av kostnaderna och antal hushåll har dock varit betydligt lägre än Utrednings- och Statistikkontorets beräkningar som låg till grund för budgetramen 2010.

Period	Utbetalt agresso (utbetalningsmånad tkr)	Utbetalt paraplyet (avseendemånad tkr)	Antal bidragshushåll
Januari	6 380	6 880	904
Februari	6 242	6 649	888
Mars	7 425	6 887	916
April	6 614	6 722	907
Maj	6 763	6 986	926
Juni	6 648	7 051	945
Juli	6 884	6 744	895
Augusti	6 281	6 409	865
September	6 398	6 232	829
Oktober	6 277	6 415	876
November	6 785	6 476	868
December	7 325	6 737	883
Genomsnitt/månad 2010	6 669	6 682	892
Genomsnitt/månad 2009	6 573	6 599	867

Tabellen ovan visar hur kostnaden för ekonomiskt bistånd samt antalet bidragshushåll utvecklats under året. En jämförelse mellan de genomsnittliga utfallen för 2009 och 2010 visar på en ökning under 2010, men denna ökning är mindre än den prognos som budgettilldelningen för 2010 baserades på.

Verksamheten för arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott på 0,7 mnkr.

Jämförelse prognoser – utfall

Mnkr	Bokslut	T 2	T 1
Nettoutfall	10,4	10,0	5,8

Avvikelsen mellan prognos och utfall har varit liten under senare halvåret.

Resultatenheter

Resultatenheterna ska, enligt Stockholm stads regler för ekonomisk förvaltning, till 2011 föra med sig 100 procent av det uppkomna över- respektive underskott som uppstått till följd av enhetens eget handlande. Förvaltningen bedömer att detta krav uppfylls för samtliga resultatenheter. Resultatöverföringen får maximalt uppgå till fem procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett ackumulerat överskott på maximalt tio procent och ett underskott på maximalt fem procent av enhetens bruttobudget.

(tkr)	Brutto- budget	Fond från 2009	Årets resultat 2010	Överföring till 2011	Resultat i % av omslutning	Fond i % av omslutning
Resultatenheter						
Förskolor						
Tallkrogens förskolor	25 176	2 278	-1 194	1 084	-4,7%	4,3%
Gubbängens förskolor	30 681	1 575	-1 213	362	-4,0%	1,2%
Hökarängens förskolor	30 811	2 158	-1 396	762	-4,5%	2,5%
Sköndals förskolor	31 238	445	-278	167	-0,9%	0,5%
Förskolan centrala Farsta/Fagersjö	34 339	1 499	55	1 554	0,2%	4,5%
Farsta strands förskolor	19 543	1 022	367	1 389	1,9%	7,1%
Summa förskolor	171 788	8 977	-3 659	5 318	-2,1%	3,1%
Hemtjänst						
Hemtjänst Farsta Norra	16 771	0	4	4	0,0%	0,0%
Hemtjänst Farsta Västra	17 665	0	35	35	0,2%	0,2%
Hemtjänst Farsta Södra	10 129	0	4	4	0,0%	0,0%
Hemtjänst Farsta Östra	13 324	0	720	666	5,4%	5,0%
Summa hemtjänst	57 889	0	763	709	1,3%	1,2%
Summa totalt	229 677	8 977	-2 896	6 027	-1,3%	2,6%

Resultatenheterna inom förskolan redovisar för 2010 ett underskott på 3 659 tkr, överfört resultat från 2009 var ett överskott på 8 977 tkr, vilket innebär en sammantagen resultatöverföring till 2011 på 5 318 tkr. Resultatenheterna inom hemtjänst redovisar för 2010 ett överskott på 763 tkr. Samtliga resultatenheter inom hemtjänsten inrättades som resultatenheter i samband med verksamhetsplan 2010 och har därmed ingen resultatfond med sig från år 2009. En av resultatenheterna, hemtjänst Farsta Östra, redovisar ett resultat som överskrider 5 procent av årets bruttobudget vilket innebär att resultatöverföringen till 2011 minskas med 54 tkr.

Analys av balansräkning

Bokslut med resultaträkning och balansräkning bifogas till årsredovisningen.

Tillgångar

Tillgångar (mnkr)	31/12 2009	31/12 2010
Anläggningstillgångar	33,2	34,7
Kundfordringar	17,8	14,4
Diverse kortfristiga fordringar	9,7	8,0

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23,0	25,2
Kassa och bank	0,4	0,3
Summa tillgångar	84,1	82,6

Förvaltningens tillgångar har minskat med 1,5 mnkr. Anläggningstillgångar har ökat på grund av ökad investering för inventarier. Kundfordringar har minskat, främst på grund av att Farsta vård och omsorgsboende stänger avdelningar för ombyggnation samt minskade stadsinterna fakturor. Diverse kortfristiga fordringar har minskat. Minskningen beror till större delen av inbetalda medel till externfinansierade projekt som tidigare år utbetalats i efterskott samt en minskad förväntad intäkt från Migrationsverket. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat. Förvaltningen har delvis bokat upp engångskostnader till Volvo-IT som periodiseras över 36 månader (9/36 har belastat 2010). Kassa och bank har minskat då handkassar återredovisats och byts ut till företagskort.

Skulder och eget kapital

Skulder och eget kapital (mnkr)	31/12 2009	31/12 2010
Eget kapital	-0,7	18,5
Kortfristiga skulder till kreditinstitut o kunder	-0,4	-0,3
Leverantörsskulder	-54,9	-69,7
Skuld till staten	-5,2	-6,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-22,9	-25,1
Summa skulder och eget kapital	-84,1	-82,6

Förvaltningens skulder och eget kapital har minskat med 1,5 mnkr. Eget kapital har förändrats som en följd av förändringarna i balansräkningen samt ianspråktagande av resultatfond. Leverantörsskulder har ökat då förvaltningen på grund av valfrihetssystemet köper fler platser inom vård- och omsorgsboende av enskilda utförare. Skuld till staten avser förutbetalda projektmedel och är inte nämnvärt förändrad. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat. Till större delen beror ökningen på att projektintäkter avseende 2011 betalades ut under 2010 och att decemberkostnaden för IT-driften av Volvo-IT uppbokades i samband med bokslut.

Investeringar

(mnkr)	Budget 2010	T1 2010	T2 2010	Bokslut 2010
Parkleken Forsängen	0,4	0,4	0,4	0,6
Lekplats kv Landslagen	0,9	0,9	1,1	1,1
Gubbängens Centrum	0,2	0,2	0,0	0,0

Centrumkyrkan	0,3	0,5	0,6	0,6
Spritstorget	0,2	0,0	0,0	0,0
Strandpromenad Drevviken	2,4	1,0	0,6	0,2
Ofördelat	0,2	0,2	0,1	0,0
Summa	4,6	3,2	2,8	2,5
Inventarier och maskiner	5,6	5,6	2,6	1,4
Totalt investeringar	10,2	8,8	5,4	3,9

Investeringar inom stadsmiljöverksamhet

Upprustningen av lekplatsen i kvarteret Landslagen, ytorna framför Centrumkyrkan samt projekteringen av parkleken Forsängen har utförts enligt plan. Upprustningen av Sköndals gamla centrum har skjutits på framtiden delvis med anledning av att beloppet var för lågt för att åstadkomma en bra lösning. Torget är gatumark vilket gör att det utförs när trafiknämnden har erforderliga resurser för att genomföra projektet. Medlen som var anslagna för torget har istället använts vid Centrumkyrkan. Åtgärderna vid Gubbängens centrum är ett samarbetsprojekt med exploateringskontoret. Projektet kunde inte genomföras på grund av den tidiga vintern och planeras att genomföras under 2011.

Nämnden hade även 0,2 mnkr i ofördelat investeringsutrymme. De ofördelade medlen och de medel som var avsatta för Gubbängens centrum, totalt 0,4 mnkr, har förts till lekplatsen i Svedmyra samt Forsängen då projekten blivit dyrare än beräknat. Tillstånd för att bygga strandpromenaden vid Drevviken samt projektering är klar. Nämnden fattade genomförandebeslut i dec 2010. Utförandet startar i januari 2011.

Investeringar för inventarier och maskiner

Under 2010 har nyinskaffning av inventarier gjorts med 1,6 mnkr.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Under 2010 har IT-utrustning sålts för 0,4 mnkr enligt avtalat med Volvo-IT.

Ombudgeteringar

Nämnden söker ombudgeteringar till 2011 om 2,2 mnkr avseende strandpromenaden Drevviken.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

 Uppfylls helt

Upphandling och konkurrensutsättning

I aktivitetsplanen anges vilka verksamheter som ska konkurrensutsättas under året. Inga egenregianbud har lagts av nämnden under året.

Under 2010 har följande upphandlingar genomförts eller påbörjats:

- Upphandling av kostproduktion inom äldreomsorg och förskola i Farsta
- Upphandling av tvättservice inom äldreomsorgen och stöd och service till personer med funktionsnedsättning i Farsta
- Upphandling av matlådor inom äldreomsorgen och stöd och service till personer med funktionsnedsättning i Farsta
- Upphandling av sjuksköterskeinsatser kvällar och nätter inom Edö vård- och omsorgsboende (står ej medtagen i aktivitetsplanen)
- Gemensam upphandling av ramavtal för städtjänster i verksamhetslokaler (står ej medtagen i aktivitetsplanen – upphandlingen har administrerats av Farsta sdf)

Följande planerade verksamhetsupphandlingar har stadsdelsnämnden beslutat om att en analys av marknaden och dess förutsättningar dessförinnan ska genomgöras:

- Boendestöd och stödboendet Frimärket (boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning).
- Sysselsättning för personer med psykiska funktionsnedsättningar (Edö café, Emma IT och Emma cirklar).
- Parklek och fritidsgårdar

Förvaltningen har genomfört en analys av marknaden och dess förutsättningar vad gäller möjligheten att konkurrensutsätta verksamheten personlig assistans.

Följande verksamheter inom stadsdelsområdet drivs på entreprenad:

- Demensgruppboendet Veckobo drivs sedan 1 juni 2004 på entreprenad av Stiftelsen Stora Sköndal.
- Ängsö gruppboende drivs sedan 1 juli 2008 på entreprenad av Attendo Care AB.
- Lingberga gruppboende drivs på entreprenad av Carema Orkidén AB från den 1 mars 2009.
- Sköndals gruppboende drivs på entreprenad av Sköndals LSS AB från den 1 mars 2009.

- Farsta strands gruppboende drivs på entreprenad av Carema Orkidén AB från den 1 maj 2009.
- Postiljonens äldreboende drivs på entreprenad av Attendo Care AB från den 1 november 2009.
- Hökarängens hemtjänst är avknoppad sedan 1 april 2008 och drivs som personalkooperativ (Hökarängens hemtjänst ekonomisk förening).

Avknoppning

En förfrågan, utmaning/begäran om avknoppning har inkommit under slutet av året som avser öppen hemtjänst. Ärendet har ej beretts, nämnden förväntas ta ställning till eventuell begäran om avknoppning under våren 2011.

Medarbetare inom icke myndighetsutövande verksamheter har getts möjlighet till information och stöd i frågor om avknoppning. Erforderligt stöd i samband med enskilda personers önskemål om att avknoppa verksamhet har funnits att tillgå och har utgått till de personer som har efterfrågat detta.

Lean

För att frigöra resurser till kärnverksamheten arbetar förvaltningen med Lean. En del av Lean är att göra processkartläggningar för att hitta dubbelarbete och ineffektivitet. Under året har Lean introducerats på ytterligare fyra enheter, Farsta västra hemtjänst, daglig verksamhet inom funktionsnedsättning och Sköndals förskolor. På Farsta västra hemtjänst resulterade arbetet i att enheten organiserade sig i mindre mer självstyrande grupper som ska leda till mindre dubbelarbete, större kontinuitet för kunderna och smartare dagsplanering. På den dagliga verksamheten sågs såväl personalens interna rutiner över som rutiner och förhållningssätt gentemot brukarna. Inom Sköndals förskolor valde enhetschef och biträdande enhetschefer att belysa sitt eget arbete, vilket resulterade i att de såg över sina egna mötesrutiner och tillgänglighet. Ett av de mera påtagliga resultaten är att man förenklat sin egen administration genom att skapa en gemensam katalog i datorerna. Vidare har Leanmetoden används för att belysa och vidareutveckla samarbetsprocessen mellan barn och ungdomsverksamheten inom IoF och försörjningsstödet. Arbetet genomfördes i slutet av året och arbetsgrupperna är nu mitt i utvecklingsarbetet. Som ett led i införandet av Lean har samtliga enhetschefer spelat ett Leanspel framtaget speciellt för kommunal verksamhet. Genom spelet introducerades enhetscheferna på ett lättsamt sätt för begrepp och tankesätt i Lean genom och att i en spelomgång arbeta med att identifiera ineffektivitet och dubbelarbete i igenkännbara exempel.

Minska hemlöshet

Förvaltningens trappstegsboende FarstaSteget beviljades i tertialrapport 1 2010 medel från centrala medelsreserven. Verksamheten har utvecklats bra utifrån vad som förväntats. Efterfrågan har medfört att alla lägenheter hela tiden utnyttjats

fullt ut. Projektet minskar hemlösheten och ersätter institutionsboende med ett hemmaplansboende som sedan kan leda till ett eget boende. Trappstegsboendet är flexibelt med möjlighet att gå både uppåt och nedåt i trappan. Det kompletteras med andra insatser för att både förändra och stabilisera hela livssituationen. Metoden utvecklas successivt.

Uppföljningen av verksamheten har visat vilka områden som behövt utvecklas. Remitteringen av nya boende görs utifrån en väl genomförd planering för att minska onödig risk för mer omfattande oroligheter. Sysselsättning har ordnats för de flesta av de boende, vilket har befäst utvecklingen mot en mer ordnad vardag. Behandling i öppenvård har getts. Andra stödjande aktiviteter som bedrivits är t ex husmöten, matlagningsgrupp och boskola. Budget- och skuldrådgivning med särskild inriktning på hyresskulder har getts och förbättrat möjligheterna att få ett eget boende. Samtliga i personalen har fått utbildning i MI (Motivational Interviewing) en metod som är utvärderad och som bidrar till ett bra förhållningssätt. FarstaSteget har dagligen samverkat nära med förvaltningens dagverksamhet Porten, Hotellhem och kyrkan.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,22 %	3,3 %	minska	2010
 Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	3 st	4 st	öka	2010
Kommentar:				
Fyra enheter påbörjade arbetet med att ta fram ett tävlingsbidrag. Tre stycken blev slutligen klara. Den återstående enheten uppmuntras att göra ett nytt försök nästa år.				
 Hyreskostnadens andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)	10 %	10 %	minska	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)	3 %	5 %	minska	2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Förvaltningarna har regelbundna möten.

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens arbete ska präglas av samarbete och helhetssyn.

Uppfylls helt

NÄMNDMÅL:

Kärnverksamheten ska vara i fokus.

Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Identifiera behovet av kompetensutveckling för stadsdelens enhetschefer i ekonomi- och personalfrågor. (enkät).	2010-01-01	2010-03-31	

Kommentar:

Behovet har identifieras vid de månadsvisa samtal som ekonomienhetens controllers håller med samtliga enhetschefer och vid de informations- och utbildningsinsatser som ekonomienheten genomfört under våren.

LEAN-genomgångar genomförs. 2010-01-01 2010-12-31

Kommentar:

LEAN- genomgångar har genomförts enligt plan.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Rutinbeskrivning för nämndadministrationen ska göras.	2010-01-01	2010-08-15	

Kommentar:

Rutinbeskrivningen är klar att presenteras för förvaltningsledningen.

Synpunkter och klagomål

I förvaltningens verksamheter sker löpande möten med brukare, boenden, anhöriga et.c. I dessa möten framförs dagligen synpunkter och klagomål som hanteras löpande i verksamheten. Dessa synpunkter och klagomål registreras inte alltid. Det är förvaltningens bedömning att detta är acceptabelt eftersom att en registrering av samtliga synpunkter och klagomål skulle innebära en omfattande administration. Förvaltning ska däremot alltid ha en positiv inställning till att synpunkter lämnas och se det som ett led i verksamhetens utveckling. I övrigt hanteras synpunkter och klagomål i ett gemensamt system för hela förvaltningen. En sammanställning görs varje tertiäl. Rutiner är utarbetade som bland annat innebär att den som lämnar en synpunkt ska få svar inom 10 dagar. Synpunkter och klagomål ska också behandlas på enheternas arbetsplatsträffar.

Stadsmiljö

Till stadens driftcentral har det inkommit 287 anmälningar angående stadsmiljön under 2010. Till detta ska 88 st felanmälningar till entreprenören som förvaltningen haft eller vidarebefordrat till entreprenören. Totalt blir det 375 synpunkter och klagomål. Det betyder att det ökat i jämförelse med tidigare år. Ökningen gällande vinterväghållningen kan förklaras genom att det var betydligt mer snö än tidigare vintrar. Ökningen på park kan delvis bero på att förvaltningen i samband med medborgardialoger och boendedialoger inom ramen för söderortsvisionen uppmanat boende att ringa och anmäla fel. Synpunkter och klagomål samt driftanmärkningar gås igenom vid möten med entreprenören en gång per månad. Vid mötena redovisar entreprenören för vilken åtgärd som vidtagits samt tidpunkt för åtgärden.

Synpunkter/klagomål park

Verksamhet	2008	2009	2010
Park	143	165	223
Renhållning	43	46	52
Vinterväghållning	2	56	100
Totalt	192	267	375

Äldreomsorg

Sammanlagt 44 synpunkter på verksamheterna inom avdelningen för äldre har registrerats under 2011. Merparten av dessa, 32 synpunkter, avser hemtjänsten.

Synpunkter har till exempel lämnats på personalens bemötande eller på att personal inte utfört de beslutade insatserna. Alla synpunkter har bedömts, åtgärdats, och återkopplats till såväl kund som inblandade medarbetare. Verksamheterna följer förvaltningens rutin. Dessutom framförs dagligen muntliga synpunkter som hanteras löpande i alla enheter. Kunder och närstående uppmanas att lämna synpunkter som ett underlag för förbättringsarbetet.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri - vuxna

De flesta av synpunkterna och klagomålen berör försörjningsstöd. De 20 klagomål som har inkommit avser problem med tillgängligheten och att man inte varit nöjd med bemötandet. Klagomålen har besvarats. Frågorna tas upp kontinuerligt på arbetsplatsträffar för att så långt möjligt minimera klagomålen.

Till socialpsykiatrien har två klagomål inkommit angående bemötande. I utförarverksamheterna har ett klagomål kring bemötande inlämnats till EMMA-träff. Återkoppling till den berörde är gjord. Ett flertal klagomål har inkommit till Edö restaurang angående för små matportioner efter att enheten bytt matleverantör. Upphandlingen bedöms ha brustit när det gäller detta. Klagomål har också gällt personalens bemötande i hanteringen av mat för leverans och servering. Åtgärder för att förbättra detta har genomförts i samråd med äldreomsorgens chefer och personal.

Även positiva synpunkter inlämnas, bl a att Brevduvan, daglig verksamhet för funktionsnedsatta, har en så trevlig miljö.

Förskola och fritid

Majoriteten av de synpunkter som lämnas till förskole- och fritidsverksamheten är av positiv av positiv karaktär.

De klagomål som har berört förskolan har handlat om oro för att personalen inte har tillräcklig koll på barnen, yttre miljö som snöskottning och trasiga grindar som inte lagas omedelbart, enskilda pedagogers bemötande av barn och/eller vårdnadstagare och på den del förskoleområden möter man kritik mot att manlig personal är anställd och föräldrarna vill begränsa deras omsorgsinsatser (toalettbesök, blöjbyte m.m.). Vanligast är klagomål på att man ej får byta avdelning. Vid klagomål har enheterna alltid dialog med föräldrarna, ibland handlar det om brist på kommunikation och/eller språkförbistring. Andra klagomål försöker man lösa genom åtgärder som man i de flesta fall blir överens om.

Fritidsverksamheten har haft ett klagomål på verksamheten under året angående parkleken Starrmyrans djurhållning. Två boende klagade med ett tjugotal underskrifter. Efter kontakt med veterinär, länsstyrelse och möte med berörda boende reddes missförstånd ut och en åtgärd blev tydligare information om verksamhetens djurhållning till allmänheten.

Familjeomsorg - barn och ungdom

Utredningsenheten har bara fått klagomål via anmälningar som resulterar till yttranden via social delegationen till Länsstyrelsen eller Socialstyrelsen. Familjestödsenheten har fått några klagomål på brister i genomförandeplaner. Rutinerna har setts över.

Övrigt

Intern kontroll

Hyreshantering

Ett arbete för att se över felaktiga hyror påbörjas i början av 2011. Arbetet ska ske bland annat genom en processkartläggning av hyrorna med hjälp av Lean.

Risk- och sårbarhetsanalyser

Arbetet med risk- och sårbarhetsanalyserna fortsätter som en del av det övergripande säkerhetsarbetet. Olika scenarier har fördelats till äldreomsorgen och barnomsorgen för implementering av strategi- och arbetssätt. Scenarierna har varit avbrott i telekommunikationer och extrem värmebölja. Erfarenheterna har analyserats och ingår som en del i respektive verksamhets rutiner.

Systematiskt brandskyddsarbete

Genomgång och uppdatering av rutiner under året har inneburit 1) brandombud har utsetts bland personalen där arbetsrum finns och utbildats av brandförsvaret för sin funktion. Ombuden träffas fem gånger per år för uppdatering 2) Två utrymningsövningar har gjorts i huset på Storforsplan. All personal har skriftliga instruktioner/rutiner i händelse av brand eller annat behov av utrymning av lokalerna 3) Detaljerad skiss över uppsamlingsplats. Genomgång och uppgradering av brandskyddsutrustning 4) Ny brandarmatur med back-upfunktion har installerats av fastighetsägaren på uppmaning av stadsdelsförvaltningen.

Uppföljning av enskilt driven verksamhet utifrån avtal och kundvals-system

Förvaltningen identifierade ett behov av att utveckla systematiken i uppföljningen av enskilt driven verksamhet. Utifrån det har en rutin för uppföljning av enskilt driven verksamhet där förvaltningen är avtalsförvaltare utarbetats och börjat användas under året. Vidare har arbetet med att systematisera uppföljningen av underleverantörer på såväl enhets- som förvaltningsövergripande nivå påbörjats.

Upphandling

Förvaltningen har sett över arbetet med upphandling. Arbetet har utmynnat i ett förslag till generella rutiner för uppföljning av upphandlade tjänster och varor. Dessutom har en arbetsordning fastställts för utarbetande av förfrågningsunderlag

med mera. Det har också vidtagits åtgärder för att sprida information om bland annat avtalsuppföljning.

Valfriheten

Förvaltningen har sett över informationen om och underlag till valmöjligheten. Beställarenheterna har rutiner för hur information om valfriheten ska förmedlas till den enskilde brukaren och vad informationen ska innehålla. Materialet ska vara lättläst, lättillgängligt, lätt att förstå och man ska även som brukare få en möjlighet att skaffa sig en överblick över de alternativ som står till buds. I övrigt uppdaterar samtliga enheter sin information på Jämför Service löpande.

Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnderna

Söderort 2030 – en framtidsvision samt strategi för Söderorts utveckling

Under maj månad genomförde förvaltningen, bostadsbolagen Stockholms hem och Familjebostäder en medborgardialog i Hökarängen. Drygt 500 personer kom och lämnade 800 förbättringsförslag. Vid genomgång av samtliga förslag utkristalliserades tre huvudområden;

- Bättre utbud och service i centrum
- Ett tryggare och trivsammare centrum
- Ett barn- och ungdomsvänligare Hökarängen

Förvaltningen och bostadsbolagen har påbörjat ett arbete med att se över det kommersiella och offentliga utbudet av handel och service i Hökarängen. Under våren och sommaren öppnade stadsdelens vuxenhet tillsammans med Söderledskyrkan ett café på torget.

Socialtjänsten inventerade situationen gällande missbruk på torget och verksamheterna Porten och Emma café utökade sin verksamhet under sommaren och hade även viss helgverksamhet. Förvaltningens barn- och ungdomsförebyggande verksamheter, försörjningsstöd och arbetsgruppen för att hindra vräkningar har inventerat den sociala situationen i Hökarängen.

En aktivitetsplan för bättre kommunal service i ormrådet är framtagen. Stadsdelen genomförde i maj en trygghetsvandring med hyresgästföreningarna och Hökarängsskolan. Efter vandringen togs en åtgärdslista fram och trasig belysning och parkbänkar har åtgärdats, sly vid parkvägar och tunnelbana har tagits bort. Som ett led att förbättra aktivitetsutbudet för barn och ungdomar flyttas stadsdelens fritidsgård från veckodagsområdet närmare centrum.

Under några dagar i juni hölls en boendedialog i Farsta strand som Familjebostäder genomförde tillsammans med förvaltningen, hyresgästföreningen med flera. Under evenemangsdagarna besökte cirka 750 personer dialogtälten och ungefär 1000 lappar med skriftliga synpunkter lämnades in. Synpunkterna visade att många önskade ett mer levande torg utanför tunnelbanan och bättre belysning

längs vissa stråk. Man är nöjd med de goda kommunikationerna och de fina grönområdena som finns i Farsta strand.

Ett trygghetsmöte anordnat av förvaltningen genomfördes i november som fortsättning på boendedialogen. Mötet var också en aktivitet inom Farsta lokala brottsförebyggande råds verksamhet. Representanter för hyresgäster, Familjebostäder, trafikkontoret, fältassistenter, brandförsvaret, närpolisen med flera deltog i mötet. Medverkande delades in i grupper och med hjälp av kartor noterades platser som uppfattades som otrygga.

Mötet följdes upp med en träff på Stieg Trenters torg där representanter för förvaltningen, trafikkontoret, fastighetsägarna Familjebostäder och HSB möttes för att resonera kring åtgärder som kan förändra upplevelsen av torget som exempelvis bättre belysning. Enkla konkreta åtgärder till 2011 är fler parkbänkar och blomsterarrangemang.

Under sommaren har totalt 211 ungdomar beretts feriearbete inom Farsta stadsdelsnämnds område. 129 flickor och 109 pojkar. Totalt var det nästan dubbelt så många feriearbetande ungdomar som året innan. 386 ungdomar sökte feriearbete vilket var ungefär lika många som året innan.

Idrottsprofil i Farsta

Stadsdelsförvaltningen har gemensamt med utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen arbetat med frågan hur Farstas förskolor, fritidsverksamheter och skolor ska erbjuda Farstas barn-och unga mer rörelse, motion och idrott inom sina verksamheter. Målsättning är att bättre förutsättningar för fysiska aktiviteter och idrott skapar bättre hälsa som i sin tur förbättrar skolarbetet och ökar attraktionskraften för Farstas skolor. Idrottsprofileringen innefattar ett nära samarbete med föreningslivet, ökad tillgång till idrottshallar både för organiserad idrott och för spontanidrott, samt möjlighet till mer motion och idrott inom skolan. Samråd har genomförts med de lokala idrottsföreningar och klubbar som representerar de flesta idrotterna och gensvaret har varit mycket positivt.

Grön IT – Strategi för Stockholms stad

Farsta och Hägersten/Liljeholmens stadsdelsförvaltningar utvecklar tillsammans en förskolewebb. Miljövinsten är främst att en stor mängd kopierade papper inte längre behöver tryckas och distribueras och att elkostnaderna för kopieringsmaskinerna kan komma att minska. Resor till och från möten kan också eventuellt minska.

En översyn av över möjligheterna till digital hantering av nämndärendena har påbörjats. Det skulle innebära att pappersutskicken kan minska. I samband med övergången till Volvo IT beställdes fler centrala skrivare som effektiviserat utskriftshanteringen.

Domar och beslut

Beställarenheten inom äldreomsorgen har 8 ej verkställda beslut där den äldre tackat nej till erbjudande för att frivilligt köa till specifikt boende. Äldreomsorgen har inga ej verkställda domar.

Inom avdelningen för vuxna har alla beslut och domar verkställts. Inom försörjningsstöd har Förvaltningsdomstolen ändrat förvaltningens beslut i 24 av 202 överklagade ärenden. I 13 av dessa har förvaltningen överklagat till högre instans, men inte fått prövningstillstånd.

Inom enheten för barn och ungdom har fyra LVU (lag med särskild bestämmelse om vård av unga) -ansökningar avslagits av förvaltningsrätten med hänvisning till att det är trovärdigt med samtycke till frivillig vårdinsats i familjehem. Alla beslut inom enheten är verkställda.

Bilagor

- Bil 01 Agressorrapport
- Bil 02 Blanketter
- Bil 03 Bokslutsrapport
- Bil 04 Nyckeltal 2010
- Bil 05 Personalfakta 2010